

Inštitut montessori
Zasebna osnovna šola montessori, Ljubljana

Napisal sem knjigo

slovenščina
raziskovalna naloga

Avtorji, razred:

Ana Trošt, 8. razred

Jan Strajnar, 8. razred

Katarina Zdešar, 8. razred

Mentorica: **mag. Mihaela Kastelec**

Somentorica: **Katarina Jerele**

Ljubljana, 2024

KAZALO

Vsebina

KAZALO	II
Kazalo slik.....	III
Kazalo grafov	III
Kazalo tabel	IV
Seznam prilog.....	IV
POVZETEK	V
ZAHVALA	VI
1. UVOD	1
1.1 Opredelitev problema.....	1
1.2 Metode raziskovanja	2
1.3 Vzorec.....	2
1.4 Raziskovalno vprašanje in hipoteze:.....	3
2. TEORETIČNI DEL	4
2.1 Pisanje knjige v osnovni šoli	4
2.1.1 Projekt <i>Mladi avtorji</i>	5
2.2 Ustvarjalno pisanje (kreativno pisanje).....	6
2.3 Iskanje talentiranih mladih avtorjev	8
2.4 Kako lahko postanemo pisatelj?.....	8
2.5 Projekt <i>Mladi pisatelj</i> na naši šoli.....	9
3. EKSPERIMENTALNI ALI EMPIRIČNI DEL	11
3.1 Predstavitev knjig prve generacije (2017/18)	11
3.2 Predstavitev knjig pete generacije (2021/22)	19
4. REZULTATI	31
4.1 Analiza knjig osmošolcev prve in pete generacije.....	31
4.1.1 Število strani v posameznih knjigah.....	31
4.1.2 Ilustrator	32
4.1.3 Spremna beseda	32
4.1.4 Kazalo	32
4.1.5 Imena glavnih oseb	32
4.1.6 Kraj dogajanja.....	33
4.1.7 Čas dogajanja.....	34
4.1.8 Motivi	34
4.1.9 Slog	35
4.1.10 Sporočilo	35

4.1.11 Tema in žanri.....	36
4.2 Intervjuji s tremi nekdanjimi pisateljicami	40
4.3 Analiza anketnega vprašalnika	42
5. RAZPRAVA	45
5.1 Podobnosti in razlike knjižnih del med generacijama	45
5.2 Potrditev hipotez	46
5.3 Težave pri raziskovanju	47
5.4 Nadaljnje raziskovanje	47
6. ZAKLJUČEK.....	48
7. LITERATURA	49
8. PRILOGA	

KAZALO SLIK

Slika 1: Podelitev knjig na Gala večeru	10
Slika 2: Ilustracija iz knjige Ko poletje zažari	10
Slika 3: Ilustracija iz knjige Ko poletje zažari	10
Slika 4: Mladi raziskovalci in Peter Svetina.....	10
Slika 5: Polona Lešnjak s svojima knjigama	40
Slika 6: Zala s svojo knjigo	40
Slika 7: Zalina lastna ilustracija iz knjige Modri kamen	40
Slika 8: Zalina lastna ilustracija iz knjige Modri kamen	40
Slika 9: Lina s svojo pesniško zbirko	41
Slika 10: Pesem Tujka z modro pentljo	41

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število strani v knjigah prve in pete generacije	31
Graf 2: Imena glavnih oseb prve generacije	32
Graf 3: Imena glavnih oseb pete generacije	32
Graf 4: Kraj dogajanja v knjigah prve generacije	33
Graf 5: Kraj dogajanja v knjigah pete generacije	33
Graf 6: Čas dogajanja v knjigah prve generacije	34
Graf 7: Čas dogajanja v knjigah pete generacije	34
Graf 8: Pripovedovalec v knjigah prve generacije.....	35
Graf 9: Pripovedovalec v knjigah pete generacije.....	35
Graf 10: Teme knjig prve in pete generacije	36
Graf 11: Žanri v knjigah prve generacije	37
Graf 12: Žanri v knjigah pete generacije	37
Graf 13: Žanri pri fantih.....	37
Graf 14: Žanri pri dekletih	37
Graf 15: Dolžina knjig pri prvi generaciji	38

Graf 16: Dolžina knjig pri peti generaciji	38
Graf 17: Število strani v knjigah pri dekletih	39
Graf 18: Število strani v knjigah pri fantih	39
Graf 19: Pridobljene veščine anketirancev	43
Graf 20: Težave pri nastajanju knjige med anketiranci	44

KAZALO TABEL

Tabela 1: Področja, ki jih razvijamo s kreativnim pisanjem	6
Tabela 2: Razvijanje sposobnosti s kreativnim pisanjem	7
Tabela 3: Časovnica projekta <i>Mladi pisatelj</i> na naši šoli	9
Tabela 4: Osebna izkaznica knjige <i>(Za)upanje</i>	11
Tabela 5: Osebna izkaznica knjige <i>Iskanje sledi</i>	12
Tabela 6: Osebna izkaznica knjige <i>Dnevnik navihanega Davida</i>	12
Tabela 7: Osebna izkaznica knjige <i>Artamo</i>	13
Tabela 8: Osebna izkaznica knjige <i>Lov na zaklad</i>	14
Tabela 9: Osebna izkaznica knjige <i>Alan Black</i>	15
Tabela 10: Osebna izkaznica knjige <i>Let št. 3</i>	15
Tabela 11: Osebna izkaznica knjige <i>Alex Hoot</i>	16
Tabela 12: Osebna izkaznica knjige <i>Dvojna pustolovščina</i>	17
Tabela 13: Osebna izkaznica knjige <i>V srcu vztrajnosti</i>	18
Tabela 14: Osebna izkaznica knjige <i>Dimenzijska vojna</i>	19
Tabela 15: Osebna izkaznica knjige <i>Pod obokom neba</i>	19
Tabela 16: Osebna izkaznica knjige <i>Do konca</i>	20
Tabela 17: Osebna izkaznica knjige <i>Vrata svetov</i>	21
Tabela 18: Osebna izkaznica knjige <i>Naslednja žrtev</i>	22
Tabela 19: Osebna izkaznica knjige <i>Dnevnik Rodneya Arthurja Spencerja</i>	23
Tabela 20: Osebna izkaznica knjige <i>Razburkano morje</i>	24
Tabela 21: Osebna izkaznica knjige <i>Svetilnik</i>	25
Tabela 22: Osebna izkaznica knjige <i>Nevarno potovanje</i>	26
Tabela 23: Osebna izkaznica knjige <i>Krvava zemlja</i>	27
Tabela 24: Osebna izkaznica knjige <i>Ubij ali reši</i>	27
Tabela 25: Osebna izkaznica knjige <i>Prihodnost se bliža</i>	28
Tabela 26: Osebna izkaznica knjige <i>Ugrabljena</i>	29
Tabela 27: Podobnosti in razlike knjižnih del med generacijama	45

SEZNAM PRILOG

Intervju s Petrom Svetino

Osebna izkušnja pisanja knjige Polone Lešnjak, Zale Trošt in Line Strajnar

POVZETEK

Na naši šoli že sedmo leto izvajamo projekt *Mladi pisatelj*. To je projekt osmošolcev z namenom, da v enem šolskem letu napišejo svojo prvo knjigo. V tem času je svojo prvo knjigo napisalo šestinšestdeset osmošolcev. Zanimalo nas je, če sta se kvaliteta in obseg ustvarjenih knjig pri projektu v sedmih letih kaj spremenili. Pri raziskovanju smo uporabljali različne metode. Za teoretično osnovo smo vzeli dva članka o izvedbi podobnega projekta v Ameriki in o kreativnem pisanju. Opravili smo različne intervjuje, in sicer s pisateljem Petrom Svetino in tremi nekdanjimi učenkami naše šole, ki so napisale svojo prvo knjigo. Za lažjo analizo projekta smo izbrali prvo in peto generacijo, nato smo prebrali vse njihove knjige ter zanje naredili "osebne izkaznice". Oblikovali smo spletni anketni vprašalnik, ki so ga rešili naši nekdanji osmošolci. Ugotovili smo, da so najstniki prve in pete generacije v večini napisali knjige, v katerih imajo glavne osebe tuje ime in se dogajajo v tujini. Najbolj zastopana sta domišljjski in kriminalni žanr. Z leti se je obseg knjig povečal. Anketirani najstniki so s pisanjem pridobili različne veščine, kot so razvijanje domišljije, računalniške veščine in gradnja zgodbe. Večini najstnikov je bil projekt *Mladi pisatelj* všeč in so zadovoljni, da so projekt uspešno zaključili in napisali svojo prvo knjigo.

Ključne besede:

Analiza knjižnega dela, kreativno pisanje, pisatelj, projekt pisanja knjige – *Mladi pisatelj*, veščine pisanja

ZAHVALA

Zahvaljujemo se mentoricama mag. Mihaeli Kastelec, ki nam je bila v veliko oporo in pomoč in Katarini Jerele, ki nam je pomagala pri pridobivanju novega računalniškega znanja. Zahvaljujemo se tudi našim družinam, ki so nas podpirale.

1. UVOD

V letošnjem šolskem letu v osmem razredu pri slovenščini že sedem mesecev pišemo svojo prvo knjigo. Pisanje ni vedno enostavno. So dnevi, ko nas navdihni kar lovijo in jih komaj dohajamo. So pa tudi dnevi suše, ko se nam pred praznim listom ne dogaja nič. Vendar nam uspeva. Strani se nabirajo. S sošolci se pogovarjamo o vsebini, z mentorico popravljamo slovnične napake, razmišljamo o naslovu, prikazujejo pa se nam tudi slike naslovnice. V zvezi s knjigo se nam veliko dogaja. Z vsako novo stranjo se počutimo boljše, saj smo bližje našemu cilju in končnemu uspehu.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Na naši šoli najstniki v osmem razredu napišemo svojo knjigo. Pisanje knjig je praksa, ki jo izvajajo na nekaterih ameriških šolah. Tudi naša šola se je odločila, da bo izvedla ta projekt. Osnovnošolci začnejo s pisanjem knjige septembra. V šoli jo pišejo v času pisanja spisa, lahko pa tudi v prostem času ali doma. Ko napišejo vsebino, jo pretipkajo. Nato sledi oblikovanje, izdelava naslovnice, kolofona, vstavljanja ilustracij, fotografij. Pisanje knjige je za učence zahteven projekt, ki vključuje različne veščine: dobro poznavanje pravopisa, razvito domišljijo, ustvarjalnost, vztrajnost pri pisanju, izbiro glavnega junaka, ključnega zapleta v zgodbi, logično gradnjo zgodbe z rdečo nitjo, izbiro različnih pesniških sredstev ...

Projekt na šoli sedaj poteka že sedmo leto zapored. Zanimalo nas je, če sta se kvaliteta in obseg ustvarjenih knjig pri projektu v sedmih letih kaj spremenila. Zato smo si za analizo knjig izbrali knjige osmošolcev prve in pete generacije. Pisatelje pete generacije smo izbrali zato, ker so svoje izobraževanje na naši šoli že zaključili in je zato primerjava objektivnejša. Za vsako knjigo smo izdelali "osebno izkaznico" z osnovnimi podatki. Izdelali smo tudi anketo, ki smo jo poslali vsem učencem, ki so kdaj sodelovali v projektu pisanja knjige. Prav tako smo opravili nekaj intervjujev z našimi uspešnimi pisateljicami ter pisateljem Petrom Svetino.

1.2 METODE RAZISKOVANJA

Pri raziskovanju smo uporabili naslednje metode:

- Študij literature – prebrali smo vse knjige, ki so jih napisali osmošolci prve in pete generacije ter nekaj knjig o pomenu pisanja ter o ustvarjalnem pisanju (Rafe Esquith: *Teach Like Your Hair's on Fire*; Mileva Milena Blažič: *Kreativno pisanje: vaje za razvijanje sposobnosti kreativnega pisanja*).
- Intervju – intervjuvali smo pisatelja Petro Svetino ter tri učenke, ki so kot osmošolke pisale knjigo in so sedaj že v srednji šoli (Polona Lešnjak, Zala Trošt in Lina Strajnar).
- Anketa – naredili smo anketni vprašalnik zaprtega tipa in ga poslali učencem, ki so že zaključili osmi razred.
- Metoda analize in primerjave – analizirali smo knjige osmošolcev prve in pete generacije in jih primerjali, analizirali smo tudi rezultate ankete in jih predstavili v grafih.

1.3 VZOREC

Vzorec pri intervjuju:

- Intervju s Petrom Svetino smo opravili 28. 2. 2024, s Polono Lešnjak 26. 1. 2024, z Zalo Trošt 23. 1. 2024 in z Lino Strajnar 3. 2. 2024.

Vzorec pri anketnem vprašalniku:

- Anketni vprašalnik je bil od 8. 11. 2023 do 1. 3. 2024 dostopen na naslovu: <https://www.1ka.si/a/82a06d82>. Nanj je odgovorilo 47 učencev naše šole, ki so v osmem razredu napisali knjigo. Večina med njimi je že zaključila šolanje na naši šoli, razen šeste generacije, ki je sedaj v devetem razredu.

Vzorec analiziranih knjig osmošolcev prve generacije:

- AP: (Za)upanje
- AS: Iskanje sledi
- DD: Dnevnik navihanega Davida
- DF: Artamo
- DK: Lov na zaklad
- EJR: Alan Black
- LZ: Let št. 3
- ML: Alex Hoot
- PM: Dvojna pustolovščina
- ŽM: V srcu vztrajnosti

Vzorec analiziranih knjig osmošolcev pete generacije:

- GRWB: Dimenzijska vojna
- LS: Pod obokom neba
- LD: Do konca
- MKR: Vrata svetov
- MZ: Naslednja žrtev
- MMV: Dnevnik Rodneya Arthurja Spencerja
- PZ: Razburkano morje
- PK: Svetilnik
- SM: Nevarno potovanje
- TD: Krvava zemlja
- TB: Ubij ali reši
- TČ: Prihodnost se bliža
- ZJ: Ugrabljena

1.4 RAZISKOVALNO VPRAŠANJE IN HIPOTEZE:

Zastavili smo si naslednja raziskovalna vprašanja in hipoteze:

a) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Ali je osmošolcem prve generacije pri projektu *Mladi pisatelj* uspelo napisati knjigo v enem šolskem letu?**

1. HIPOTEZA: Vsi osmošolci prve generacije so napisali svojo prvo knjigo v osmem razredu.

b) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Katere so podobnosti in razlike glede pisanja knjig osmošolcev prve in pete generacije pri projektu *Mladi pisatelj*?**

2. HIPOTEZA: Pri fantih prve in pete generacije prevladuje pustolovski žanr, pri dekletih prve in pete generacije pa prevladuje socialni žanr.

3. HIPOTEZA: V več kot polovici zgodb osmošolcev v obeh generacijah ima glavna oseba slovensko ime in se zgodba odvija v Sloveniji.

4. HIPOTEZA: Najdaljše knjige pri obeh generacijah pri projektu *Mladi pisatelj* so napisala dekleta.

c) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Katere veščine so anketirani učenci pridobili s pisanjem knjige?**

5. HIPOTEZA: Anketirani učenci so pri pisanju najbolj razvili domišljijo in pravopis.

č) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **S katerimi težavami so se soočili med pisanjem knjige anketirani učenci?**

6. HIPOTEZA: Anketirani učenci so imeli največ težav z organizacijo časa in rdečo nitjo zgodbe.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 PISANJE KNJIGE V OSNOVNI ŠOLI

Ameriški učitelj Rafe Esquith je v svoji knjigi z naslovom *Teach Like Your Hair's on Fire* (2007, Penguin Books) v poglavju o branju in pisanju predstavil svojo izkušnjo s pisanjem knjige v obliki celoletnega projekta *Mladi avtor*.

Po njegovih besedah sta učenje branja in razvijanje ljubezni do branja prva prioriteta učiteljev. (Esquith, 2007, 30) Avtor si želi, da njegovi učenci radi berejo, »saj je branje temelj življenja, dejavnost, ki jo ljudje, ki se ukvarjajo s svetom, počnejo ves čas.« (Prav tam, 33) »Branje otroku pomaga, da zraste v resnično posebnega odraslega – v nekoga, ki razmišlja, upošteva drugačna stališča, ima odprt um in je sposoben razpravljati o odličnih idejah z drugimi ljudmi. Ljubezen do branja je pri tem bistvena.« (Prav tam, 33)

Avtor predlaga, da najstniki redno obiskujejo knjižnice, saj so prostor, »kjer so inteligenca, navdušenje in veselje do branja standardni postopek.« (Prav tam, 36)

Esquith še pravi, da se mladi, ki radi berejo, lažje povežejo s svetom okoli sebe. Ustvarjajo asociacije med liki in situacijami, ki lahko vplivajo na njihove odločitve. (Prav tam, 42) Hkrati pa tudi verjame, da če mladi razvijejo ljubezen do branja, bodo imeli boljše življenje. »Ta cilj ni naveden v standardih našega državnega kurikulumu.« (Prav tam, 44)

Avtorjeva želja je, da se njegovi učenci natančno izražajo: »Želim, da dobro pišejo, ne zaradi bližajočega se testa, ampak zato, ker jim bo dobro pisanje pomagalo do konca življenja, ne glede na to, ali se prijavljajo na fakulteto ali v službo.« (Prav tam, 49) Po njegovem mnenju je potrebno poiskati dobre strategije in aktivnosti, ki bi lahko otrokom pomagale, da bi boljše pisali. S svojimi učenci počne naslednje štiri stvari:

1. vsakodnevne slovnične vaje,
2. tedenski spisi,
3. mesečno poročilo o knjigi (neke vrste domače branje),
4. projekt *Mladi avtorji*.

2.1.1 PROJEKT *MLADI AVTORJI*

To je projekt, v katerem ima vsak učenec eno leto časa, da napiše svojo knjigo. Poti, kako to doseči, je več. Avtor se zaveda, da je ta projekt težko izvesti, saj zahteva veliko časa in potrpljenja. Pisanje v njegovem razredu poteka po naslednjih korakih:

- Najstniki večino svojih knjig pišejo med poukom dvakrat do trikrat na teden od trideset do petinštirideset minut.
- Po vsakem pisanju se s petimi ali šestimi učenci pogovori, o čem pišejo. Povedo mu, kaj so napisali in tako lahko pomaga pri slovničnih in pravopisnih napakah. Predstavijo mu svoje like, saj meni, da se najboljše zgodbe vrtijo okoli likov, ki jih imamo radi.
- Večkrat na leto razdeli razred v majhne skupine treh ali štirih otrok, ki delijo svoje zgodbe in pomagajo drug drugemu pri nastajanju vsebine. V skupini se učijo pisanja tako, da pomagajo drugim in dobijo koristne nasvete. S tem učitelj prihrani čas, ker na ta način mladi popravijo številne površne napake, preden oddajo končne zgodbe.
- Med pisanjem učence spodbuja k uporabi pesniških sredstev, k primeram, poosebitvam, metaforam ...
- Ko učenci zgodbe v celoti napišejo na roke, jih uredijo in jih pretipkajo v računalnik, pri tem pustijo prostor za ilustracije. Risbe naredijo posebej in jih prilepijo v knjigo.
- Ko pripravijo knjigo za vezavo, jih zveže skupaj z njimi. Pri tem uporabijo debel karton za platnice knjig in ustvarjajo vezave s kontaktnim papirjem, lepilom in maskirnim trakom. (Prav tam, 59)

Mladi so veseli, da projekt pripeljejo do konca. Učiteljem predlaga, naj ne obupajo, »saj je lahko pisanje ključ, ki odklene otrokovo srce. Želimo vzpostaviti stike z našimi otroki. Včasih gradimo mostove z igro, branjem ali reševanjem problemov. Vendar je moč pisane besede tista, ki lahko spremeni življenje.« (Prav tam, 61)

Omenil je, da je neka deklica, potem ko je postala odvetnica, svojo knjigo iz projekta *Mladi pisatelj* postavila v svojo pisarno skupaj z drugimi pravnimi knjigami.

Ta projekt je zahteven tudi za učitelje, zato se ne čudi, »da je toliko dobrih učiteljev vrglo puško v koruzo in sploh ne učijo pisanja.« Opazil je, da večina učiteljev določi osnovna pravila glede vsebine teh zgodb, ki jih mladi pisatelj ne sme prestopiti. Nekateri svojim učencem ne dovolijo pisati krvavih zgodb. Drugi poskrbijo, da noben

učenec ne konča svoje zgodbe z "in potem so se zbudili in vse so bile sanje." (Prav tam, 60) Pomembno je, da so učitelji prilagodljivi. Mladi naj se zavedajo, da se ta projekt razlikuje od testnih vprašanj, esejev, saj je takšno pisanje edina stvar, ki jo lahko najstniki počnejo s popolnim nadzorom – od likov do različnih zapletov. Učiteljem priporoča tudi, da spomnijo najstnike, da so bili tudi znani pisatelji, npr. Shakespeare, Twain nekoč mladi avtorji. Učitelje spodbuja z besedami: »Vaši učenci bi lahko zrasli in napisali knjige, v katere se bodo zaljubili bralci po vsem svetu.« (Prav tam, 60)

2.2 USTVARJALNO PISANJE (KREATIVNO PISANJE)

Projekt enoletnega pisanja knjige je zahteven projekt, ki od najstnika poleg jezikovnega znanja, vztrajnosti, jasne zgradbe zahteva tudi obilo ustvarjalnosti.

O ustvarjalnosti in pisanju piše Milena Mileva Blažič v svojem priročniku Kreativno pisanje (2003). Ustvarjalnost je miselni proces ustvarjanja novih idej ali poustvarjanje nove celote iz idej, ki že obstajajo. Ustvarjalno pisanje je miselni pisni proces pisnega izražanja zamisli v (novih) besedilih ali iz sestavin, ki že obstajajo, poustvarjanje vsebinsko smiselnega, povezanega in zaokroženega besedila. (Kreativno pisanje: vaje za razvijanje sposobnosti kreativnega pisanja, 2003, 6)

Osebnostne lastnosti, ki jih lahko spodbujamo in razvijamo pri ustvarjalnosti, se nanašajo predvsem na naslednja področja:

Tabela 1: Področja, ki jih razvijamo s kreativnim pisanjem (Prav tam, 8)

Področje	Razvijamo
Miselno-spoznavno področje	divergentno mišljenje (fluentnost, fleksibilnost, originalnost in elaboracija), logično mišljenje (analiza, abstrahiranje, posploševanje, sklepanje), domišljijo, opazovanje, spomin in smisel za humor
Učno-storilnostno ali izobraževalno področje	splošno razgledanost, besedišče, branje z razumevanjem, izražanje v različnih književnih zvrsteh in vrstah
Motivacija	prizadevanje in uresničevanje, radovednost, raznolikost interesov, vztrajnost pri nalogah, zadovoljstvo ob ustvarjanju

Socialno-čustveno področje	nekonformizem, občutek za pravičnost in sposobnost vživljanja
-----------------------------------	---

Vlogo in pomen ustvarjalnega pisanja lahko razumemo tudi kot razvijanje sedmih tipov inteligentnosti:

Tabela 2: Razvijanje sposobnosti s kreativnim pisanjem (Prav tam, 8–9)

Sposobnost	Natančnejši opis razvijanja sposobnosti
Interpersonalne sposobnosti (medosebno sodelovanje)	sposobnost besednega in nebesednega sporočanja, sodelovanje, sposobnost razumevanja in prevzemanja zornega kota drugih, medsebojno delo, razvijanje sposobnosti za identifikacijo, delo v skupinah
Intrapersonalne sposobnosti (samoopazovanje in samoizražanje)	osredotočenje na spomin in razmišljanje, pozornost, metakognicijo (tj. razmišljanje o mišljenju), izražanje sebe, zavedanje sebe, drugačno razumevanje sebe, višji miselni procesi in sklepanje
Verbalne jezikovne sposobnosti (sposobnosti upovedovanja)	razvijanje štirih sporazumevalnih dejavnosti, predvsem sporočanja oziroma pisanja kot dvosmernega sporazumevanja, tvorjenje poustvarjalnih in ustvarjalnih besedil, razvijanje možnosti izražanja besedilne stvarnosti
Vizualne sposobnosti (sposobnosti predstavljanja)	dejavna domišljija, izmišljanje miselnih slik, risanje domišljijskočutnih predstav književnega prostora, pisno izražanje videnja književnih oseb
Glasbeno-ritmične-zvočne sposobnosti	(občutljivost in občutek za zvočnost besednega in nebesednega jezika), prepoznavanje in ustvarjanje zvočnih prvin jezika: rime, aliteracije, asonance ...
Logično-matematične sposobnosti	analiza, abstrahiranje, posploševanje, sposobnost sklepanja
Gibalne ali kinestetične sposobnosti	sposobnosti nebesednega izražanja, razvijanje dramatizacije in improvizacije

Dejavnika, ki spodbudno vplivata na ustvarjalnost, sta sproščeno ozračje in spodbudno delovno okolje, saj dopuščata raziskovanje, domišljijsko igro in vključevanje lastnih zamisli v delo. (Prav tam, 22),

2.3 ISKANJE TALENTIRANIH MLADIH AVTORJEV

V slovenskem prostoru že nekaj let deluje *Založba 5KA*, ki vsako leto razpiše natečaj za mlade avtorje med desetim in sedemnajstim letom starosti. Vsako leto preko natečaja komisija v založbi poišče najboljšega mladega pisatelja. Za nagrado mu založba omogoči izid njegove prve knjige. Tudi nekatere učenke naše šole so že sodelovale na njihovem natečaju.

2.4 KAKO LAHKO POSTANEMO PISATELJI?

Znanega mladinskega pisatelja Petra Svetino smo povprašali (glej Prilogo 1), katere lastnosti mora imeti pisatelj, da napiše dobro knjigo. Odgovoril je, da »mora biti dobra knjiga napisana tako, da so jezik, zgodba in literarni liki v dobrem ravnovesju in prepričljivi. Če želimo, da bo zbudila bralcu pozornost, mora s čim presenetiti. Malo humorja ne škodi.«

Priporoča nam tudi, da naj mladi veliko pišemo, ampak naj se nam ne mudi z objavami. Prav tako naj veliko beremo in opazujemo, kako kdo od pisateljev ali pisateljic kaj pove, na kakšen način s pripovedovanjem doseže določen učinek na tistega, ki bere. Nato naj tekst, ko ga napišemo, pustimo nekaj tednov čisto pri miru in ga potem ponovno preberemo in pomečemo ven čisto vse, kar se nam v tekstu ne zdi več bistveno. Pomaga tudi, če našo pesem ali zgodbo prebere nekdo drug na glas. Tako lažje vidimo, kam bi on postavil poudarke. Ti so kdaj popolnoma drugje, kot si misli avtor.

Svetina meni, da lahko čisto vsakdo napiše knjigo. Pri tem se je potrebno naučiti nekaterih tehnik pisanja (kako se zgradi zgodbo, kako morajo biti zgrajeni literarni liki). Pri tem je dobro, da ima tisti, ki piše, še kakšen drugi dar, npr. opazovanje ali vživljanje v druge, sposobnost igranja z jezikom. Meni namreč: »Če se je kdo pripravljen učiti, veliko brati, premišljevati in raziskovati z jezikom, kako se lahko kaj pove, in če je obenem vztrajen in ima še nekaj daru za pisanje, ta najbrž lahko postane dober pisatelj ali pisateljica.«

2.5 PROJEKT *MLADI PISATELJ NA NAŠI ŠOLI*

Naša šola izvaja ta projekt že od prve generacije osmošolcev (od šolskega leta 2017/2018). Letos piše knjigo v osmem razredu že sedma generacija.

V začetku septembra se najstniki pripravijo tako, da določijo glavno osebo, njene značilnosti, določijo kraj in čas dogajanja ter zgodbo. S pisanjem začnejo običajno v tretjem tednu septembra. S pisanjem nadaljujejo tedensko po petinštirideset minut v zvezek za spise. Najstniki lahko svojo zgodbo sproti ilustrirajo. Mentorica njihove zapise v zvezku sproti popravlja. Mladi se z mentorico dobijo tedensko v dveh skupinah in se pogovorijo o knjigah ter o pravopisnih in slovničnih izzivih pri pisanju. Svoje zapise sproti popravljajo. Nato začnejo s prepisovanjem svojih rokopisov na računalnik. Ko učenci pretipkajo svoje rokopise, jih mentorica pregleda in jih pravopisno, slovnično ter slogovno izboljša. To naredi tako, da so popravki vidni. V Tabeli 3 smo zapisali še druge dejavnosti, ki jih izvedemo. Dejavnosti v časovnici so okvirne, saj nekateri najstniki knjigo napišejo pred dogovorjenim rokom, nekateri pa knjigo pišejo z zamudo, včasih celo zadnjo minuto.

Tabela 3: Časovnica projekta Mladi pisatelj na naši šoli

September	Priprava: določitev glavne osebe, kraj dogajanja ... Začetek pisanja v tretjem tednu v septembru.
Oktober	Tedensko pisanje in pogovor.
November	Tedensko pisanje in pogovor.
December	Branje odlomkov knjig in pogovor o slogu. Tipkanje rokopisov na računalnik.
Januar	Branje odlomkov knjig in pogovor o slogu. Tipkanje rokopisov na računalnik.
Februar	Branje odlomkov knjig in pogovor o slogu. Tipkanje rokopisov na računalnik.
Marec	Branje odlomkov knjig in pogovor o slogu. Tipkanje rokopisov na računalnik.
April	Knjige so napisane in pretipkane.
Maj	Pisanje kolofona, izdelovanje naslovnice. Vstavljanje ilustracij, risb ali fotografij.
Junij	Oddaja knjig v tisk. Slavnostna podelitev knjig na GALA večeru (glej Sliko 1).

V teh letih je bilo v projekt vključenih šestinšestdeset osmošolcev. V tem času samo dva učenca zaradi zdravstvenih razlogov nista uspela napisati svoje knjige. Ena učenka je v okviru projekta napisala dve knjigi in dosegla rekordno število strani.

Slika 1: Podelitev knjig na Gala večeru, T. Tonin, junij 2021

Slika 2: Ilustracija iz knjige Ko poletje zažari, A. Ličen

Slika 3: Ilustracija iz knjige Ko poletje zažari, A. Ličen

Peter Svetina nas je obiskal 28. 2. 2024 (glej Sliko 4) in nas spodbudil k pisanju knjige. Podelil je tudi nekaj svojih pisateljskih izkušenj. Zdi se mu pomembno, da imamo na šoli ta projekt. Pravi, »da pisanje zgodbe na dveh straneh nikakor ni enako pisanju zgodbe na petdesetih straneh. Tu je treba veliko več načrta in vztrajanja. Ko se ti ne ljubi več, moraš še kar pisati in pisanje pripeljati tudi do konca. Razvijaš jezik, domišljijo, pa še vztrajnost.« (Glej Prilogo 1).

Slika 4: Mladi raziskovalci in Peter Svetina, foto: A. N. Čibej

3. EKSPERIMENTALNI ALI EMPIRIČNI DEL

Knjige prve in pete generacije smo natančno prebrali. Za vsako knjigo smo oblikovali »osebno izkaznico« z osnovnimi podatki o knjigi in s tipičnimi literarnimi kategorijami. Vsaki smo dodali tudi njeno naslovnico in izpisali odlomek iz knjige.

3.1 PREDSTAVITEV KNJIG PRVE GENERACIJE (2017/18)

Tabela 4: Osebna izkaznica knjige (Za)upanje

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
27	Da	/	/
Glavne osebe	Klara		
Čas dogajanja	Med šolskim letom, poletne počitnice (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Slovenija: srednja šola, dom, cerkev, bolnišnica, Hrvaška: kamp		
Tema	Socialna, problemska, ljubezenska		
Motivi	Mamin tumor, nesramni sošolci, zaupanje v Jezusa, Klarina poroka, rojstvo Klarine hčerke		
Kratek povzetek	Klara ima težave v šoli, ker se ne razume s svojimi sošolci in sošolkami. Ko to pove mami, ji mama pove, da ima tumor. Klara ne obupa, ampak zaupa v Boga. Na koncu mama ozdravi, Klara se poroči in dobi hčerko Nežo.		
Sporočilo	Ne obupaj, ampak zaupaj. Moramo biti zvesti samim sebi, saj smo unikati.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Knjiga dobro opisuje različne občutke nesprejetosti in strahu, odnose med ljudmi, razmišljanje glavne osebe in njene notranje boje.		
Žanr	Socialna zgodba		
Odlomek	<i>Klara je počasi stopala po pločniku. Razmišljala je, kako bo v šoli. Medtem se je že približala šoli in videla, kako se je Špela pogovarjala z drugimi dekleti in fanti. Ko so jo zagledali, so si začeli šepetati in potem je Špela rekla: »O, Klara, a smo žalostni?« Ob tem se je škodoželjno nasmehnila. Klara jo je samo pogledala in odhitela v razred. Najraje ne bi bila več v tej šoli in bi bila brezskrbna. Ne bi rada, da bi se vsi norčevali iz nje. Najraje ne bi več videla Špele in njenega nesramnega obraza. (Str. 3)</i>		

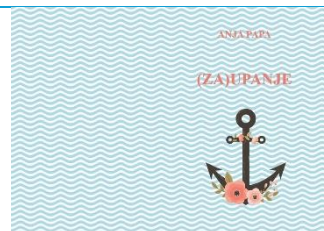

Tabela 5: Osebna izkaznica knjige *Iskanje sledi*

AS: Iskanje sledi			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
43	/	/	/
Glavne osebe	Joeff		
Čas dogajanja	Šolsko leto (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Tujina: Joeffov dom, Thomasov dom, policijska postaja		
Tema	Kriminalna, socialna		
Motivi	Umor staršev, raziskovanje umora, iskanje morilca		
Kratek povzetek	Joeff se po šoli vrne domov in tam zagleda mrtva starša. Po raziskovanju mu s prijatelji in policistko uspe razkrinkati in aretirati morilca.		
Sporočilo	Skupaj lahko rešimo še tako težke situacije in preživimo, če imamo dobre prijatelje.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Hitro se bere, dinamično dogajanje, jasen zaplet in razplet, logično sosledje dogodkov.		
Žanr	Kratek kriminalni roman		
Odlomek	<i>Ko so prišli do kuhinje, so na tleh videli Jeffovo in Annino mamo. Bila je mrtva. Ko so to videli, so vsi okameneli. Niso mogli verjeti svojim očem. Začeli so jokati, najbolj pa Jeff in Anne. Jeff je padel na kolena in objel mamo. Ni vedel, kaj naj naredi. Medtem je Kate Anne odpeljala ven, ona pa je poklicala policijo in reševalce. Vsi so bili zelo v šoku. George je šel še malo naprej in videl tam še očeta. (Str. 4)</i>		

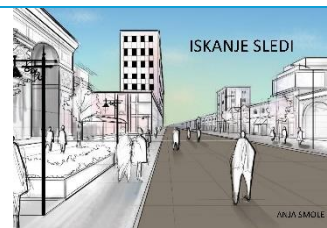

Tabela 6: Osebna izkaznica knjige *Dnevnik navihanega Davida*

DD: Dnevnik navihanega Davida			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
61	/	/	Da
Glavne osebe	David		
Čas dogajanja	Poletne počitnice, med šolskim letom (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Celovec, osnovna šola, gozd Martuljek		
Tema	Življenjska, socialna, detektivska		
Motivi	Sošolci v kriminalni tolpi, taborjenje, moč prijateljstva, trdna povezanost dvojčkov, raziskovanje krajev		

DNEVNIK
NAVIHANEGA
DAVIDA

NAPISAL: DAVID
DEMŠAR

Kratek povzetek	David v razred dobi novo sošolko, ki je zelo čudna, na ekskurziji v Celovcu ugotovi, da je kradla. Njo in njenega šefa, ki vodi kriminalno združbo, zaprejo.
Sporočilo	Kljub oviram smo skupaj močnejši, saj je družina naša moč.
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Piše zabavno in napeto. V zgodbi se veliko dogaja. Na začetku vsakega poglavja je navedena šala.
Žanr	Kratek detektivski roman
Odlomek	<i>Hitro stečeva proti skalam, ko Liza opazi punco surovega videza, ki hodi proti nama. Ko pride do naju, nama reče, da je bolje za naju, da ne hodiva tu okoli. Ko odide, jo opazujeva, kam gre, vendar kar naenkrat izgine med skalami. Hitro stečeva za njo in opaziva jamo. Ko hočeva vanjo, zaslišiva klice mame in očeta, naj se vrneva. Hitro stečeva k njima in odpravimo se naprej. Vse do vrha in nazaj kujeva načrte, kaj bova naredila, da bova ugotovila, kaj se tukaj dogaja. (Str. 5)</i>

Tabela 7: Osebna izkaznica knjige Artamo

DF: Artamo			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
37	/	/	Da
Glavne osebe	James Brown		
Čas dogajanja	Domišljajska prihodnost		
Kraj dogajanja	Kanada, planet Artamo, vojašnica, zapor, na bojišču, v vesoljski ladji		
Tema	Domišljajska, socialna		
Motivi	Reševanje planeta Artamo, maščevanje nekdanjega vilinca, smrt kralja planeta Artamo		
Kratek povzetek	James je postal to, kar si je želel. Marinec. V njegovi posadki je tudi vilinec. Na njegovem planetu Artamo se dogajajo čudne stvari. Njun general, ki je bil tudi vilinec in je bil kazensko premeščen na zemljo, hoče napasti planet Artamo zaradi maščevanja kralju planeta. Jamesu in prijateljem uspe planet rešiti pred uničenjem.		
Sporočilo	Medsebojne spore se da premagati z ljubeznijo.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, napeta zgodba, dober smisel za stopnjevanje napetosti, čustveno nabit, estetski slog pisanja.		
Žanr	Kratek domišljajski roman		
Odlomek	<i>Z Jackom sva bila najboljša prijatelja, a sva se pri štiridesetkilo-metrskem pohodu spoznala še s Tomom, ki je bil pri marincih že</i>		

eno leto. Tom je bil po svoje malo čuden in je govoril, da obstaja še neki planet, na katerem živijo vilinci, ki pred vsem človeštvom skrivajo drage kamnine, ki bi bili na Zemlji vredni milijarde. Neke noči, ko sva bila jaz in Tom na straži, je Tom kar naenkrat izginil. (Str. 5)

Tabela 8: Osebna izkaznica knjige *Lov na zaklad*

DK: Lov na zaklad			
			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
31	/	/	Da
Glavne osebe	Tomas Wilson		
Čas dogajanja	Prejšnje stoletje		
Kraj dogajanja	Amerika: dom, hotel, letalo, gozd, skrivni predor		
Tema	Pustolovska, kriminalna		
Motivi	Umor očeta, najden Tomasov dvojček, zemljevid zaklada, iskanje dragocenega zaklada		
Kratek povzetek	Tomasu Wilsonu ubijejo očeta, ker ima zemljevid skritega zaklada. Ko ga hočejo najti, jih Tomas in njegov dvojček prestrežeta, prideta do zaklada in se srečno vrmeta nazaj domov.		
Sporočilo	Življenje je dragocenejše kot katerokoli drugo bogastvo.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, piše zelo zanimivo, ima dober zaplet in izviren razplet, ko prikaže borbo za zaklad.		
Žanr	Pustolovska zgodba		
Odlomek	<i>Prišel sem, da pogledam, kaj ga je zmotilo. Znal sem brati sledi in zato sem videl, da ga je premotilo sedem parov človeških stopinj. Šel sem po sledi in čez četrte ure zagledal očeta za grmovjem v bližini sedmih postav, ki so taborile v gozdu. Ravno sem hotel naprej, ko sem zagledal postavi, ki sta šumeli skozi grmovje. Tudi oče ju je ugledal, a sta tudi onadva njega. Bila sta oborožena s puškama. To je bilo sumljivo, ker nista imela vojaških ali lovskih oblek. Še bolj sumljivo pa je bilo, da so taborili na tuji posesti. (Str. 4)</i>		

Tabela 9: Osebna izkaznica knjige Alan Black

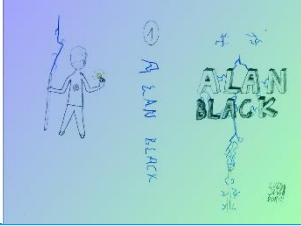

EJR: Alan Black			
			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
41	Da	/	Da
Glavne osebe	Alan Black		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	Ladja križarka, prostori podjetja Kappa, Amerika		
Tema	Domišljajska, pustolovska, kriminalna		
Motivi	Podjetje Kapa, križarjenje, roboti kot šefovi služabniki, streljanje, Alanova smrt		
Kratek povzetek	Alan Black je zelo dober heker, zato se ga nasprotniki hočejo znebiti, s pomočjo robota jim na koncu to tudi uspe.		
Sporočilo	Vsi bomo enkrat umrli, če smo pomembneži ali ne.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Piše napeto, zgodba je izvirna.		
Žanr	Kratek kriminalni roman		
Odlomek	<p><i>Na posebni loteriji sem zadel izlet na velekrižarki Andromeda. Komaj sem čakal. Večinoma zato, ker sem dobil karto nezakonito. Sem najboljši heker na svetu, tako da ni bilo pretežko vdreti v računalniški sistem e-loterije Bit-Cone. »Naključna števila« sem nastavil na ne tako naključna, saj sem jih prepisal z mojega lotolističa. No ja, tako sem se znašel na Andromedi. Bil je grd, deževen dan, tako, da sem ostal pod streho v jedilnici skupaj z nekim starim, malo norim gospodom. Malo me je spominjal na Einsteina. (Str. 2–3)</i></p>		

Tabela 10: Osebna izkaznica knjige Let št. 3

LZ: Let št. 3			
			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
36	/	/	Da
Glavne osebe	James		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	Tujina: dom, Amerika: laboratorij		
Tema	Življenjska, kriminalna		

Motivi	Beg pred organizacijo LKV, strmoglavljenje letala, iskanje skrite moči v posebnem DNK-ju, iskanje ljudi z imenom na začetno črko J, spreminjanje DNK-ja
Kratek povzetek	Jamesa že lovi organizacija LKV zaradi njegovega posebnega DNK-ja. DNK skrivna organizacija potrebuje za izboljšanje svojih moči. Na koncu ga po več ulovih in pobegih ne ujamejo.
Sporočilo	Pazi se, kamorkoli greš!
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Vsebuje veliko akcije, ima odprt konec in tema je izvirna.
Žanr	Kratek kriminalni roman
Odlomek	<i>Zbudil sem se že ob šestih zjutraj, saj sem imel let že ob devetih. Zaprl sem kovček in ga odpeljal iz svoje sobe. Peter mi je že pripravljaj zajtrk, ki je bil jajce na oko s slanino in kos belega kruha. Pojedel sem ga in si oblekel plašč. Obul sem si svoje Nike čevlje in se s Petrom odpravil v avto. Odpeljal me je na letališče, kamor sva prispela ob pol osmih. Odpravila sva se po vozovnici. Bila je gneča in vozovnici sva dobila ob osmih. Odpravil sva se v čakalnico za letalo številka tri. V čakalnici sem vzel iz žepa telefon in sporočil Harryu, da se naslednji dan ne vidiva. Ko sem ravno hotel pospraviti telefon, sem zagledal čudne ljudi, ki so prišli v čakalnico. Prvega sem pogledal v obraz in zazdel se mi je zelo znan, a mi ni uspelo razbrati, kdo je bil ta človek. (Str. 8)</i>

Tabela 11: Osebna izkaznica knjige Alex Hoot

ML: Alex Hoot			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
37	/	/	Da
Glavne osebe	Alex Hoot		
Čas dogajanja	Čas med šolskim letom (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Slovenija: dom, šola, telovadnica, rovi		
Tema	Pustolovska, domišljajska		
Motivi	Treniranje košarke, spreminjanje ljudi v robote s pomočjo posebnih igel, reševanje očeta in ostalih ljudi, ki so jih spremenili v robote		
Kratek povzetek	Alex Hoot odkrije, da ima njegov trener skrivnost. Kljub strelu v nogo in zlomljeni roki poskuša odkriti, kaj ima trener za bregom. Ugotovi, da pomaga v tolpi, ki spreminja ljudi v robote. Na koncu reši vse ljudi, ki so jih spremenili v robote, s posebnim čipom.		
Sporočilo	Dobro vedno zmagaj.		

Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Zgodba se hitro bere, dobro zamišljen zaplet in jasna rdeča nit pripovedovanja.
Žanr	Kratek domišljjski roman
Odlomek	<i>Moja starša sta zelo revna. Oče dela v tovarni in je pogosto vinjen in ves denar porabi za alkohol. Razmere so se tako poslabšale, da mu je policija vzela izpit za avto. Oče se pogosto kar dere name in me pretepa. Čeprav sem star že štirinajst let, se mu ne morem upirati, saj je dvajset let treniral dvigovanje uteži. Moja mama je zelo ljubezniva in prijazna do mene, njej sem lahko zapupal vse stvari in težave, ki so me težile tisti dan. Mama si prizadeva, da razvijam svoje talente. (Str. 2)</i>

Tabela 12: Osebna izkaznica knjige Dvojna pustolovščina

PM: Dvojna pustolovščina

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
28	/	/	/
Glavne osebe	Peter		
Čas dogajanja	Domišljjska prihodnost		
Kraj dogajanja	Slovenija: dom, proga, šola, garaža, Mars		
Tema	Življenjska, domišljjska, pustolovska		
Motivi	Marsovci, najhitrejši avtomobil, zmaga pošasti, svetovni rekord, polet v vesolje		
Kratek povzetek	Petru končno uspe sestaviti najhitrejši avtomobil na svetu. Ima dovolj denarja, da odpotuje na Mars, tam ga primejo neznane pošasti, uspešno jim pobegne ter se vrne nazaj na Zemljo.		
Sporočilo	Če je tvoj cilj še tako težak, ga po dolgem trudu lahko dosežeš.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, uporablja izvirne motive, lepo je povezal Slovenijo in Mars.		
Žanr	Domišljjska zgodba		
Odlomek	<i>Izumil sem najhitrejši dirkalni avto. Avto, ki sem ga pripravljaval mnogo let. Pred konkurenti sem zelo skrbno skrival svoje skrivnosti, kar pa ni bilo ravno najenostavnejše. Zakaj? Namreč če si lastnik najhitrejšega avtomobila, potem imaš tudi veliko denarja, denar pa je sveta vladar. Vse moje skrivnosti so morale biti skrbno varovane, zato sem svoj mega avto izdeloval sam, "zaroletan" v garaži ob poznih nočnih urah, pa tudi v zgodnjih jutranjih urah. Bilo je polno neprespanih noči ... (Str. 3)</i>		

Tabela 13: Osebna izkaznica knjige *V srcu vztrajnosti*

ŽM: V srcu vztrajnosti

V srcu vztrajnosti

Živa Maček

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
45	/	/	/
Glavne osebe	Gabriel Woodley		
Čas dogajanja	Med šolskim letom, poletne počitnice		
Kraj dogajanja	Tujina: dom, šola, pri sosedu doma, internat, v avtu, pri očetu doma, v toplicah		
Tema	Problemska, življenjska, socialna		
Motivi	Mamina odvisnost od alkohola, življenje v internatu, očetova neresnica, grozno življenje, mamin samomor		
Kratek povzetek	Gabriel ima slabo življenje s svojo mamo, nakar ona naredi samomor. Gabriel gre k očetu, vendar tudi oče umre, o njem spozna kruto resnico, saj je bil kriminallec. Sam gre v internat, kjer spozna gospo, ki ga posvoji.		
Sporočilo	Tudi če misliš, da si vse izgubil, te lahko življenje preseneti.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, piše zanimivo, humorno obarvan slog pisanja z ironičnim pridihom.		
Žanr	Kratek problemski mladinski roman		
Odlomek	<i>Večer je, drugi otroci gotovo gledajo televizijo, jaz pa v hiši nimam niti stacionarnega telefona. Si lahko predstavljate? Čista groza. No, pa saj kolikor lahko uživam v tem, kar imam. So tudi prednosti, če živiš v nenormalni družini, z mamo samohranilko, ki je v totalni, globoki depresiji. Naučiš se prati, kuhati, čistiti, pospravljati, odnašati smeti ... (Str. 8)</i>		

3.2 PREDSTAVITEV KNJIG PETE GENERACIJE (2021/22)

Tabela 14: Osebna izkaznica knjige Dimenzijska vojna

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
46	/	/	Da
Glavne osebe	Likos		
Čas dogajanja	Domišljajska prihodnost		
Kraj dogajanja	Izmišljen kraj, dežela Ardonija, dežela End, dežela Pekl		
Tema	Domišljajska		
Motivi	Napad iz dežele Pekl, vojna med domišljajskimi deželami, zmaga nad Peklom		
Kratek povzetek	Likos iz dežele Pekl zastrupi svojega očeta, zato da bi napadel deželo Ardonijo. To tudi naredi, a ga prebivalci Enda in Ardonije s skupnimi močmi porazijo.		
Sporočilo	Dobro vedno zmaga.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec, uporablja izvirna imena za junake in prizorišča dogajanja, ima izviren slog pisanja.		
Žanr	Kratek domišljajski mladinski roman		
Odlomek	<i>Medtem so se enderski vitezi urili v mečevanju. Sredi urjenja pride kraljica Abbigail. Vsi endski vitezi vstanejo in počakajo na ukaze. "Dobro me poslušajte," reče Abbigail, "peklenski kralj Vulkanus je mrtev, ubil ga je njegov sin Likos, ki ga je nasledil. Pred smrtjo nam je Vulkanus uspel poslati sporočilo, v katerem piše, da bo Likos najverjetneje poskusil napasti in zavzeti Ardonijo. Moramo biti pripravljeni. Saxon, pošlji sporočilo poglavarju Voltaris klana, naj se pripravijo." (Str. 9)</i>		

Tabela 15: Osebna izkaznica knjige Pod obokom neba

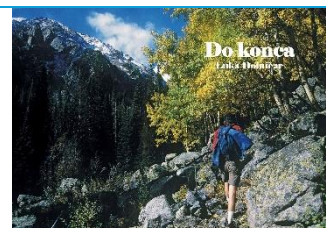
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
241	/	/	Da
Glavne osebe	Živa		
Čas dogajanja	Čas bizantinskega cesarstva		
Kraj dogajanja	Bizantinsko cesarstvo (mesto Skadar, Tesalonika (Solun), Bizanc)		

Tema	Zgodovinska, pustolovska, socialna
Motivi	Iskanje vodje, potovanje in nesreče na poti, odkrivanje bizantinskih mest, zapleteni odnosi med glavnimi liki
Kratek povzetek	Živa in njeno bratstvo se odpravijo na potovanje, da bi prenesli pomembno sporočilo trgovcu Samu, saj so ga izbrali za svojega poglavarja. To jim po številnih preprekah tudi uspe. Tako se začne novo poglavje v življenju Živinega roda.
Sporočilo	Vztrajaj, tudi če se ti na poti pojavijo velike ovire.
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Stavki so dobro oblikovani, veliko dialoga, slikoviti, bogati opisi dogajanja in odnosov med glavnimi osebami, izvirna imena junakov, odlično napisan mladinski roman.
Žanr	Zgodovinski mladinski roman
Odlomek	<i>Ljudje so nemo prikimavali. »Pribislav, Ragost, Gorazd, Trdomir in Zmagoslav – pojdite v bližnja naselja in jim povejte, da odhajamo in naj jih ne skrbi za nas. A ne povejte jim preveč, četudi vas bodo spraševali! Svarim vas, da bi s tem ogrozili življenje vse vasi!« Radob je premolknil in nemo odobravanje se je razbralo iz obrazov skoraj vseh ljudi. Živa je opazila, da se Slavoljub spet ne strinja. »Hej, kaj pa jaz?« se je razburil. »Zate sem mislil, da imaš preveč drugega dela, a če bi rad šel, ti nihče ne brani,« se je narejeno začudil Radob in neopazno zavzdihnil. Živa je vedela, da ga nalašč ni izbral, saj bi lahko povedal preveč, če bi mu v kakšnem naselju za dodatno informacijo ponudili polno možnjo denarja ... (Str. 24)</i>

Tabela 16: Osebna izkaznica knjige *Do konca*

LD: Do konca

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
56	/	/	Da
Glavne osebe	Vid		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	Francija: hribi, plaža, Slovenija: hribi, dom		
Tema	Socialna, pustolovska		
Motivi	Pohodi po slovenskih gorah, dolg pohod po francoskih hribih, neločljivo prijateljstvo, napad morskega psa, prijateljeva smrt, vrnitev domov		
Kratek povzetek	Vid se s svojim prijateljem Matejem odpravi na daljše potovanje po francoskih hribih. Na koncu potovanja se odpravita na morje,		

tam morski pes Mateju odgrizne obe nogi, Matej umre, Vid pa se žalosten vrne nazaj v Slovenijo.

Sporočilo	V življenju se včasih zgodijo grozljive stvari, vendar je potrebno živeti naprej.
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Dobro izpostavi prijateljstvo in lepoto narave, še posebej gorskega sveta.
Žanr	Kratek pustolovski roman
Odlomek	<i>K sreči sta vzela s seboj tudi šotor, da sta lahko v njem prespala. Bila je čista tema in nista videla, kje sta. Videla pa sta, da ni več deževalo, zato sta se utaborila kar tam. Ponovno sta postavila šotor in zaspala. Zjutraj ju je zbudil gospod, ki je delal v pogoreli koči in ju je vprašal, kaj ju je prineslo sem gor. Odgovorila sta mu, da zaradi nevihte nista mogla pristati na vrhu, zato sta odšla v kočo. Gospod se jima je zdel kar jezen, zato ker sta se naselila direktno na njegovo teraso. Za tretji dan je bilo mišljeno, da bi odšla na Kamniško sedlo, ampak ker sta bila že prejšnji dan, sta se odločila, da bosta šla kar nazaj v dolino in tam počakala na avtobus. (Str. 17)</i>

Tabela 17: Osebna izkaznica knjige *Vrata svetov*

MKR: Vrata svetov

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
149	Nataša Rupena	/	Da
Glavne osebe	Ela oz. Jennie oz. Jennifer		
Čas dogajanja	Čas med šolskim letom (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Slovenija: šola, dom, izmišljen kraj: Arendell		
Tema	Domišljajska		
Motivi	Prehajanje skozi svetove, izbris spomina, potovanje skozi portal, življenje v Arendellu, aktivno sodelovanje glavne junakinje		
Kratek povzetek	Ela odkrije, da ni s tega sveta, temveč je princesa iz dežele Arendell. S pomočjo Lore iz Arendella pride nazaj v svojo deželo, tam ugotovi, da sploh ni kraljeva hči, kot so ji povedali, ko je prišla v Arendell. Na koncu reši deželo zlobnega kralja in okrona svojo prijateljico za kraljico, ki je prava kraljeva hči.		
Sporočilo	Na koncu se vedno vse postavi na svoje mesto.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, dobro oblikovani stavki, veliko dialoga, dobro opisuje in prikaže človeške značaje, izvirna ideja o prehajanju med svetovi, humoristične prvine.		
Žanr	Domišljajski mladinski roman		

Odlomek »Ajda, je vse v redu?« sem jo vprašala. Ni mi razločno odgovorila in še kar naprej je zmedeno mrmrala. Sklonila sem se k njej in jo pogledala v oči. V njenih vedno modro svetlečih očeh so bili črni delci. Prestrašila sem se in hitro vstala s kavča. Kar poskočila sem, ko se je oglasil naš zvonec. Stopila sem do vrat in jih odprla. Emily je kar vdrla v hišo. »Kaj se je zgodilo, Ela? Zakaj si me klicala? Veš, kako sem se prestrašila! Kaj je bilo?« me je zasula s plazom besed in stekla mimo mene v kuhinjo, kjer ji je pogled na pol mrtvo Ajdo in pretresenega Jana zaprl usta. (Str. 17)

Tabela 18: Osebna izkaznica knjige Naslednja žrtev

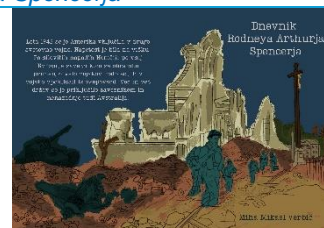
MZ: Naslednja žrtev

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
107	/	/	Da
Glavne osebe	Viktorija, Astrid, Ingrid, Aleksandra		
Čas dogajanja	Poletne počitnice v domišljijem svetu		
Kraj dogajanja	Tujina: kavarna, opera, postaja (vlak), izmišljena stavba Območje		
Tema	Kriminalna, domišljajska		
Motivi	Ugrabitev deklet, delo na Območju, umor vseh ljudi na Območju, razkrivanje skrivnosti Črnega panter		
Kratek povzetek	Viktorijo, Astrid in Ingrid ugrabijo, znajdejo se na Območju, tam morajo krasti in ubijati za skrivno organizacijo. Na koncu vsi umrejo, razen Ingrid. Vodja Območja, Črni panter, pa je njen oče.		
Sporočilo	Vsi bomo umrli, eni po naravni poti, drugi pa bodo ubiti.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec, dobro opisuje glavne osebe, dogajanje je tekoče, zamisel o Območju je zelo izvirna.		
Žanr	Kriminalno-domišljajski mladinski roman		
Odlomek	<i>Zagledala je temnolaso dekle v temnih oblekah, ki se je naslanjala nazaj z gnusom do tistega, kar je videla. Imela je črne steklene oči, pod njimi podočnjake in neprestano se je mrščila. Točno takšna kot je imela v spominu svojo sestro. Astrid je stopila k njej in jo pozdravila. "Živjo!" Ingrid je vstala in odločno odložila roke na mizo. "Čakala sem te štiri ure in pol," potem se je vzravnala. "Ostala je samo še ena soba z balkonom. Spala boš na balkonu in če ti tam ne bo udobno, greš lahko spat v sobo. Na tla!" Pograbila je kozarec limonade in ga pred Astrid spustila, da se je razbil na tisoč koščkov. (Str. 17)</i>		

Tabela 19: Osebna izkaznica knjige Dnevnik Rodneya Arthurja Spencerja

MMV: Dnevnik Rodneya Arthurja Spencerja

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
98	/	Peter Svetina	Da
Glavne osebe	Rodney Arthur Spencer		
Čas dogajanja	Druga svetovna vojna		
Kraj dogajanja	Avstralija: dom, vojašnica, Normandija, manjša mesta v Franciji		
Tema	Vojaška, zgodovinska		
Motivi	Povabilo v vojsko, priprave na vojno, bojevanje v Normandiji, smrt glavnega junaka		
Kratek povzetek	Rodneya povabijo v vojsko, pod prisilo staršev in starih staršev gre v vojsko. Tam ga čakajo težke priprave na vojno, saj je zelo droben, težka fronta in bojevanje na življenje in smrt in na koncu umre.		
Sporočilo	Delajmo za mir, dokler ga imamo.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec, zapisano kot dnevniški zapisi. Glavna oseba razmišlja o smiselnosti vojne in o svoji vlogi v njej. Zgodba se odlično bere, ker je rdeča nit zgodbe jasno predstavljena.		
Žanr	Vojaško-pustolovski, delno zgodovinski roman		
Odlomek	<p><i>Pogledam na uro. Kaže 11.34. Meni se zdi, kot da smo tukaj že celo večnost. Verjetno se bomo zdaj odpravili naprej v neznano. Prispeli smo na cilj. Je bolj raznolika puščava z ogromnimi skalami. Taborišče smo si že pripravili. Trenutno je ura 18.26 in vsi izmučeni posedamo ob ognju. Ponoči se kar shladi, tako da nas ogenj prijetno greje, zato bomo spali na prostem. V nahrbtniku imam spalno vrečo in vzglavnik, ki smo ju dobili pred odhodom. Vsi ležimo ali sedimo kot ubiti. Če bi nas v tem trenutku napadel sovražnik, bi bil to najbolj brez napora izveden pokol vseh časov. Ne šalim se. Še poveljnik sedi kot pribit ob skalo. (Str. 28)</i></p>		

Tabela 20: Osebna izkaznica knjige *Razburkano morje*

PZ: Razburkano morje

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
105	/	/	Da
Glavne osebe	Charlotte, Luise		
Čas dogajanja	Poletne počitnice v sodobnem času		
Kraj dogajanja	Italija: ladja, dom		
Tema	Detektivska, kriminalna		
Motivi	Potovanje z ladjo, umor Georga Williamsa, raziskovanje umora, razkrinkanje morilca		
Kratek povzetek	Prijateljici Charlotte in Luise se odpravita na potovanje s križarko. Na križarki se zgodi umor, onidve pa se priključita detektivu in mu pomagata razkrinkati storilca ter aretirati morilca.		
Sporočilo	Kar si zagrešil, bo v vsakem primeru prišlo v javnost.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Dobro napisana zgodba z napetim dogajanjem, nenehna menjava prizorišča, dobra karakterizacija glavnih oseb, veliko natančnih opisov narave in situacij.		
Žanr	Kriminalni mladinski roman		
Odlomek	<i>Zbrala se je cela gruča ljudi. V daljavi je videla, moškega, za katerega je kasneje izvedela, da je detektiv. Vsi so izgledali na smrt prestrašeni, pretreseni in začudeni. Vse skupaj je bilo prav dramatično. Ko je vprašala, kaj se je zgodilo, ji je okrogla gospa, ki se je predstavila kot Mariella, povedala, da se je prejšnjo noč zgodil umor! Stemnilo se ji je pred očmi in začela je padati. Zdelo se je, kot da pada v neskončnost. Ko se je zbudila, jo je glava močno bolela. Slišala je gručo ljudi in okroglo gospo, ki se je predstavila kot Mariella, reči: »Ubogi otrok, saj je čisto izmučena!« Počasi je odprla eno oko, nato še drugo. Poskušala je vstati, vendar jo je glava še močneje zbolela. (Str. 17)</i>		

Tabela 21: Osebna izkaznica knjige Svetilnik

PK: Svetilnik			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
87	Splet	Pavlinka Korošec Kocmur	Da
Glavne osebe	Žan		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	Nemčija (Berlin), Francija (Pariz), Amerika (Mehika, Čile), Slovenija (Šiška, Tržaški zaliv, Koper), Italija (Trst)		
Tema	Kriminalna, detektivska		
Motivi	Izguba službe, služba v roparski tolpi, rop banke, aretacija Žana in njegovih sodelavcev, zapor in izpust iz zavora.		
Kratek povzetek	Žan izgubi službo, prav kmalu se kot inženir zaposli v roparski tolpi. Skupaj oropajo banko, a jih policisti (po nekaj mesecih) aretirajo, člani tolpe pristanejo v zaporu. Prav kmalu pa je izpuščen, vrne se na dobra pota in se spreobrne v dobrega človeka.		
Sporočilo	Če si še tako zloben, se vedno lahko poboljšaš.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec, dobro in veliko opisuje, humorne prvine, hitro menjavanje prizorišč, vzporedno prikazovanje različnih zgodb.		
Žanr	Kratek detektivski roman		
Odlomek	»No ja, ne ravno pri kar kakršnem ropu, ampak pri ropu banke in sicer Centralne banke Italije, ki se nahaja v Rimu. Načrtujemo velik rop, morda največji v Evropi v zadnjih desetletjih. Pričakujemo, da bomo ukradli veliko denarja in to govorimo o milijonih,« je povedal Peter pohvalno in zelo tiho. In ko je Peter povedal, da gre za milijone, me je malo zadržalo in sem si v trenutku premislil. Pogledal sem Jana, ki mi je prikimal in kolikor je bilo možno mirno, sem odgovoril: »Midva z Janom trenutno nimava službe in vaša ponudba se nama zdi precej zanimiva, zato jo sprejmeva.« (Str. 19)		

Tabela 22: Osebna izkaznica knjige *Nevarno potovanje*

SM: Nevarno potovanje

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
62	/	/	Da
Glavne osebe	Luke		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	London, Amerika		
Tema	Vojaška, politična		
Motivi	Reševanje ameriškega predsednika, ugrabitev predsednika in njegova rešitev, beg glavne osebe pred umorom		
Kratek povzetek	Luke je osebni stražar ameriškega predsednika in ga mora obvarovati smrti. Ko s helikopterjem letita v London, ju napadejo. Po dolgem bojevanju Luke reši politika, a ga žal ugrabijo, reši ga prijatelj, ki se kmalu izkaže za izdajalca. Luku uspe pobegniti in si rešiti življenje.		
Sporočilo	Ko moraš skrbeti za preživetje drugega, pozabiš na svoje življenje.		
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Zgodba prikazuje veliko adrenalinskih prizorov in nenehnega spreminjanja prizorišča, dobro opisuje dogajanje.		
Žanr	Kratek mladinski roman s politično temo		
Odlomek	<i>Helikopter je bil zelo poškodovan. Še en močan udarec kot je kakšna raketa, pa bomo strmoglavili. Od nikoder sta prileteli še dve raketi, ena je zadela helikopter za nami, drugi smo pa se izmaknili. Če bo šlo tako naprej, bomo čez minuto strmoglavili, saj smo porabili vse orožje v helikopterju, razen ene pištole pri meni za pasom in ene pri Franku. Približno pol minute smo leteli tako, da nas niso opazili, a nismo imeli sreče. Nekdo nas je opazil in izstrelil raketo, pilot je zakričal: "Primate se, aktiviraj blazino!" Skočil sem do ročke za blazino, a je bila zataknjena, vzal sem sekuro in udaril, da sem aktiviral zasilno blazino. Raketa nas je zadela in strmoglavili smo. (Str. 13)</i>		

Tabela 23: Osebna izkaznica knjige Krvava zemlja

TD: Krvava zemlja			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
66	/	/	Da
Glavne osebe	Ato oz. Atox		
Čas dogajanja	Čas rimskega imperija		
Kraj dogajanja	Rimski imperij		
Tema	Vojaška, zgodovinska		
Motivi	Urjenje galskih vojščakov, potovanje Galcev proti Rimu, rimski izdajalec v galskem taboru, pomanjkanje hrane, zmaga Rima		
Kratek povzetek	Galci so na pohodu proti Rimu, a žal imajo v taboru Rimljana (izdajalca), ki mu uspe izmučiti in izstradati Galce, da jih je lahko Rim potem premagal. Rim zmaga.		
Sporočilo	Izdajalec je lahko tudi tvoj najboljši prijatelj.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Zgodba vsebuje veliko zapletov in se odlično bere, zelo je napeta in ima presenetljiv konec.		
Žanr	Kratek vojaško-pustolovski, zgodovinski roman		
Odlomek	<p><i>Vojska zmagovitega poveljnika Telemaxa je že mesec dni po pregonu Rimljanov iz svojega glavnega mesta Almargus že taborila v Dolini senc šestdeset milj stran od Almargusa blizu nekega kanjona. In tam je bil Telemaxov tabor. Bil je bolje zastražen kot cesarjeva palača v Rimu, saj je imel veliko vojsko, ki je štela okoli 1.000.000 vojakov, a jih je 100.000 še okrevalo po prejšnji bitki, tako da je imel poveljnik sedaj približno 900.000 pripravljenih za boj z Rimljani. Dopoldne je minevalo mirno, nakar je opoldne v tabor prigalopiral konj z izvidnikom na njegovem hrbtu, kateremu je iz hrhta štrlela rimska puščica. Komaj se je še držal v sedlu in bil bolj ali manj mrtev. (Str. 12)</i></p>		

Tabela 24: Osebna izkaznica knjige Ubij ali reši

TB: Ubij ali reši			
Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
163	/	/	Da
Glavne osebe	Kyra Lee		
Čas dogajanja	Sodobnost		

Kraj dogajanja	Izmišljen kraj Albybru (bolnišnica, dom, policijska postaja), Gardaland
Tema	Detektivska, kriminalna, ljubezenska
Motivi	Napad v hiši, umori, raziskovanje umora, skrivna tolpa, nevarnost kriminalcev, naklonjenost med glavno junakinjo in sodelavcem
Kratek povzetek	Kyra postane policistka, že prvi dan mora iti na intervencijo, nekaj dni po intervenciji pa jo neznani storilec ustrelji v trebuh. Na koncu razkrinka to osebo in jo aretira, a to še ni vse, ta ista oseba je bila zaslužna tudi za napad v dveh hišah, saj je član neke kriminalne združbe. Kyra postane skupaj s prijateljem Skyom glavna kriminalistka, kmalu pa se z njim tudi poroči in dobi otroka.
Sporočilo	Na koncu se vse uredi.
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Jasna rdeča nit zgodbe, veliko zapletov, dinamičen slog, veliko dialoga, piše napeto. Knjiga se odlično bere, ima ljubezensko zgodbo.
Žanr	Kriminalni mladinski roman
Odlomek	<i>Nela je nato takoj začela oskrbovati nezavestno osebo, ki je na srečo kazala znake življenja, jaz pa sem se najprej posvetila moškemu in ženski. Mladi gospe je bilo ime Stacy, starejšemu moškemu pa Ron. Več nista mogla povedati. Naročila sem jima, naj se usedeta in mirujeta. Za vsak primer sem jima nadela masko s kisikom, nato pa sem odšla pomagat Neli, ki je oskrbovala hudo ranjenega mladega fanta. Nela mu je že dala masko s kisikom. Počasi se je začel zbuditi, midve pa sva mu čistili hudo razmesarjeno strelno rano. Zadelo ga je naravnost v trebuh. Bili sva že blizu konca s čiščenjem rane, ko se je fant popolnoma zbudil. (Str. 11)</i>

Tabela 25: Osebna izkaznica knjige *Prihodnost se bliža*

TČ: Prihodnost se bliža

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
53	/	/	Da
Glavne osebe	Timotej		
Čas dogajanja	Sodobnost		
Kraj dogajanja	Tujina: tovarna, kavarna, Mt. Mckinley, Aljaska		
Tema	Domišljajska, socialna		
Motivi	Sestavljanje podmornice, risanje načrtov zanjo, preizkušanje podmornice v oceanu, prijateljska povezanost pri izpeljavi projekta		

Kratek povzetek	Timotej se odloči, da bo sestavil podmornico, ki bo lahko šla zelo globoko pod morje. Po številnih izzivih mu to tudi uspe, s tem si prisluži veliko denarja.
Sporočilo	Nikoli ne obupaj, ko v sebi prepoznaš idejo, ki bi jo rad uresničil.
Slog	Prvoosebni pripovedovalec. Razumljivo napisani stavki, dobro opisuje, uporablja veliko dialoga.
Žanr	Kratek domišljijski mladinski roman
Odlomek	<i>“Ko prečkamo Kanado, gremo na Aljasko, kjer bomo našli Grega,” sem razlagal Gaelu po telefonu. Med potjo je spet poklical Gael in rekel, da bomo kmalu pri meji. Ko smo se pripeljali do meje, ni bilo nikogar tam, a zapornice so bile odprte, zato smo šli kar naprej. Čeprav smo sedaj v Kanadi in je že pozno, smo se še kar peljali. Ko se je avto že skoraj izpraznil, smo se morali ustaviti. V Kanadi je veliko manj populacije, razen v mestih, ampak ob stranskih cestah ni skoraj nikogar. (Str. 30)</i>

Tabela 26: Osebna izkaznica knjige Ugrabljena

ZJ: Ugrabljena

Št. strani	Ilustrator	Spremna beseda	Kazalo
54	/	/	Da
Glavne osebe	Alicia		
Čas dogajanja	Med šolskim letom (sodobnost)		
Kraj dogajanja	Tujina: dom, karneval, gozd		
Tema	Kriminalna		
Motivi	Prvi šolski dan, karneval, ugrabitev Alicie, »samorešitev« glavne junakinje in njena vrnitev		
Kratek povzetek	Alicia gre s svojimi prijatelji na karneval, kjer jo ugrabijo. Sama se reši in se vrne nazaj domov.		
Sporočilo	Pomagaj si sam in vse bo v redu, računaj nase in na svojo moč.		
Slog	Tretjeosebni pripovedovalec. Hitra predstavitev dogajanja, veliko akcije, glavna oseba je zelo močna.		
Žanr	Kratek kriminalni roman		
Odlomek	<i>Vse je postalo samo še slabše, ko je opazila, da ji iz obtolčenega kolena teče kri. Usedla se je na tla in si brisala koleno z robčkom, ki ga je našla v žepu strgane trenirke. Bila je čisto zmedena. Ni vedela, ali naj gre domov ali naj gre do prijateljev. Nekaj časa je samo sedela na tleh in si brisala solze z rokavom puloverja. Pogledala je na uro, kazala je že deset minut čez dvanajsto ponoči.</i>		

Bila je že zelo zaspala, po desetih minutah je zaspala, naslonjena na drevo, obdano z mahom. Zbudilo jo je šelestenje listov. Še kar je bila tema. Prižgala je telefon in opazila, da ima ogromno neodgovorjenih klicev in sporočil. Prijatelje je že zelo skrbelo, kje je. Takoj jim je odgovorila, vstala in se sprehodila naprej po gozdu do mesta, kjer naj bi se dobili. Nikogar ni bilo več tam. Preverila je uro na telefonu. Kazalo je že ena in petnajst minut zjutraj. (Str. 17)

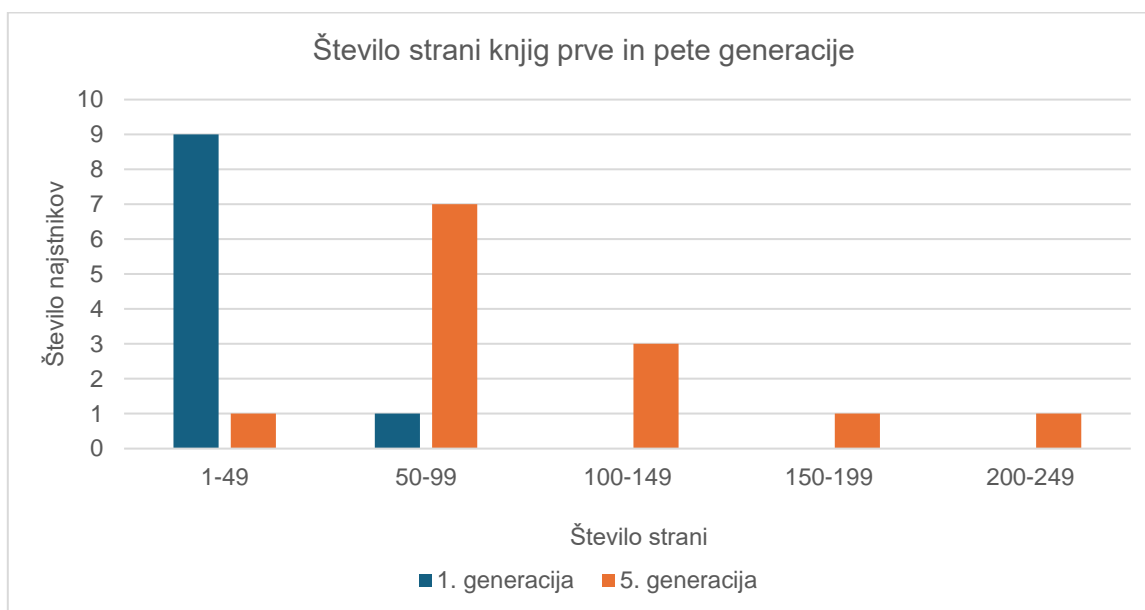
4. REZULTATI

4.1 ANALIZA KNJIG OSMOŠOLCEV PRVE IN PETE GENERACIJE

Prvo generacijo osmošolcev je sestavljalo deset pisateljev, med njimi so bila tri dekleta in sedem fantov. V peti generaciji je bilo trinajst pisateljev, med njimi šest deklet in sedem fantov. Vsak od njih je napisal svojo knjigo, skupno torej triindvajset knjig. Vse knjige so bile izdane v samozaložbi. Knjige prve generacije so bile izdane junija 2018, knjige pete generacije junija 2022.

4.1.1 ŠTEVILO STRANI V POSAMEZNIH KNJIGAH

Zanimalo nas je, koliko strani so vsebovale knjige osmošolcev obeh generacij. Oblikovali smo pet razredov števila strani. Število strani od 1 do 250 smo razdelili na pet enako velikih razredov. Graf 1 prikazuje število najstnikov, ki so napisali svoje knjige z obsegom v določenem razredu.

Graf 1: Število strani v knjigah prve in pete generacije

Iz Grafa 1 je razvidno, da je devet (90 %) najstnikov prve generacije napisalo knjige, ki so vsebovale do petdeset strani. Samo en najstnik je napisal knjigo, iz drugega velikostnega razreda dolgo med petdeset in devetindevetdeset stranmi. V peti generaciji so učenci napisali daljše knjige. Sedem osmošolcev (53 %) je napisalo knjige, dolge med petdeset do devetindevetdeset strani. Pet učencev pa je napisalo knjige, daljše od sto strani.

4.1.2 ILUSTRATOR

V obeh generacijah sta samo po dva osmošolca opremila svoje knjige z ilustracijami.

4.1.3 SPREMNA BESEDA

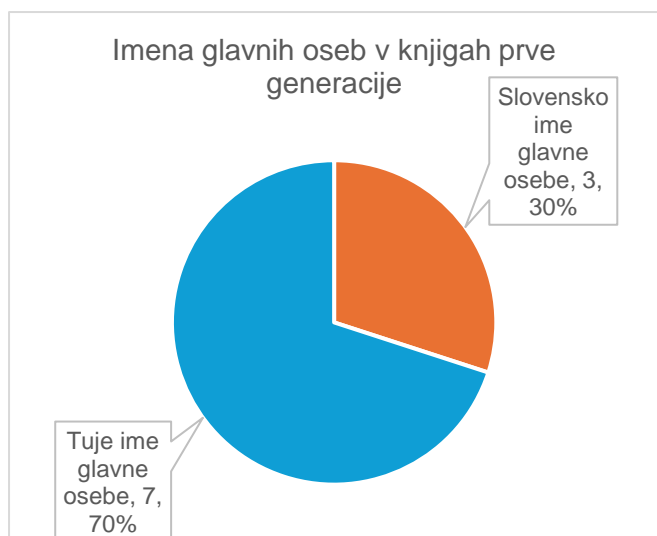
Nobena knjiga iz prve generacije nima spremne besede. V peti generaciji sta imeli knjigi dveh učencev napisano spremno besedo. Napisala sta jo Peter Svetina (za knjigo *Dnevnik Rodneya Arthurja Spencerja*) in Pavlinka Korošec Kocmur (za knjigo *Svetilnik*).

4.1.4 KAZALO

V prvi generaciji je šest (60 %) učencev opremilo svoje knjige s kazalom. V peti generaciji so vsi (100 %) učenci imeli v svojih knjigah kazalo.

4.1.5 IMENA GLAVNIH OSEB

Zanimalo nas je, ali so v knjigah osmošolcev prevladovala slovenska imena za glavne osebe. Rezultat smo prikazali v spodnjem grafu. Pri vseh grafih v nadaljevanju je poleg imena spremenljivke zapisana frekvenca (po navadi število najstnikov) in odstotek.

Graf 2: Imena glavnih oseb prve generacije

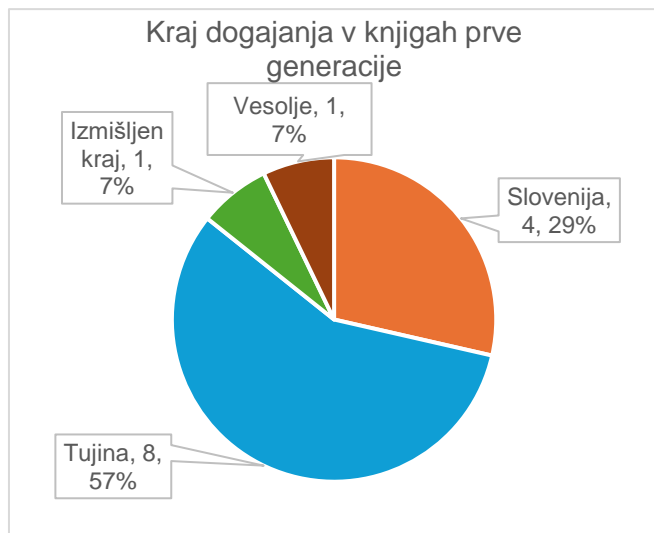

Graf 3: Imena glavnih oseb pete generacije

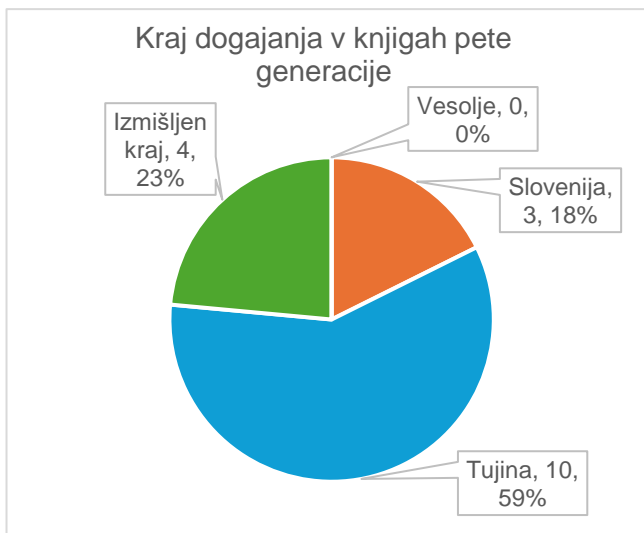
Ugotovili smo, da je samo osem (35 %) najstnikov uporabilo za glavno osebo slovensko ime, petnajst (65 %) najstnikov pa tujega. Ta rezultat nas je presenetil, saj smo pričakovali, da bodo uporabili raje slovenska imena namesto tujih.

4.1.6 KRAJ DOGAJANJA

Zanimalo nas je tudi, kje so se dogajale zgodbe naših mladih pisateljev. Ugotovili smo, da lahko oblikujemo naslednje razrede: kraj v Sloveniji (Slovenija), kraj v tujini (tujina), kraj v vesolju (vesolje) in izmišljen kraj. Če je imela njihova zgodba več različnih krajev dogajanja, npr. slovenski ali tuji kraj, smo to upoštevali pri obeh skupinah. Rezultati so prikazani v Grafu 4 in 5.

Graf 4: Kraj dogajanja v knjigah prve generacije

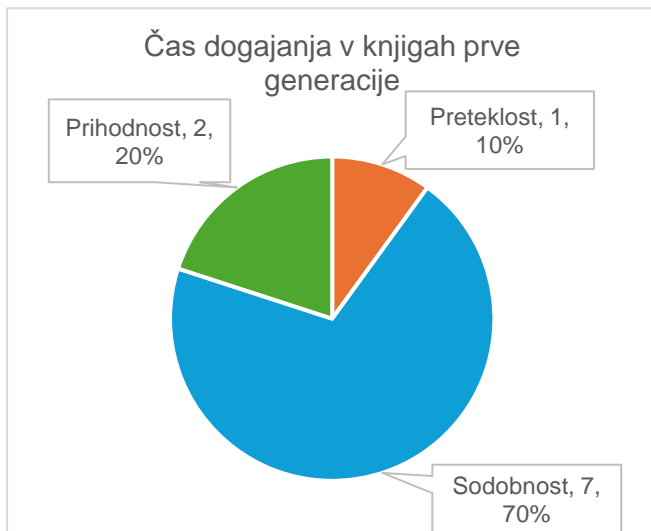

Graf 5: Kraj dogajanja v knjigah pete generacije

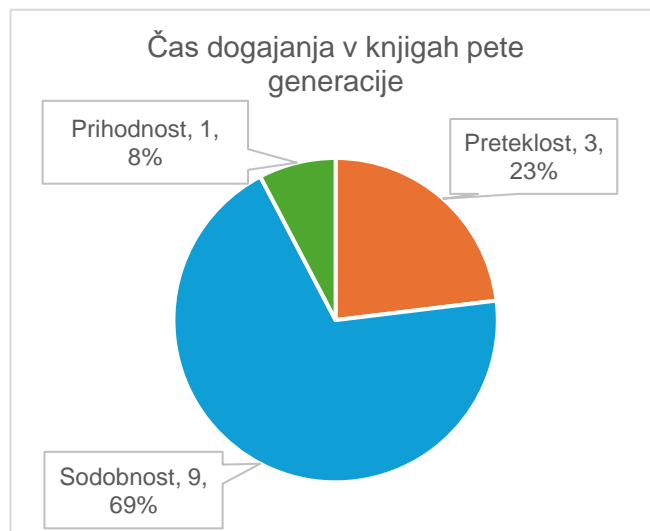
Grafa 4 in 5 prikazujeta, da se največ (osemnajst) zgodb dogaja v tujini. V Sloveniji se dogaja sedem zgodb. Nobena zgodba učencev pete generacije se ne dogaja v vesolju. Pri peti generaciji je zanimivo tudi to, da se štiri zgodbe dogajajo v izmišljenem kraju, v Sloveniji pa se dogaja najmanj zgodb. Predvidevamo, da mladi pisatelji raje berejo tuje avtorje in zato so jim bližji tuji kraji dogajanja.

4.1.7 ČAS DOGAJANJA

Pri času dogajanja smo oblikovali različne razrede: preteklost, sodobnost in prihodnost.

Graf 6: Čas dogajanja v knjigah prve generacije

Graf 7: Čas dogajanja v knjigah pete generacije

Ugotovili smo, da je 70 % osmošolcev obeh generacij za dogajalni čas izbralo sodobnost. Veseli nas, da so trije najstniki v peti generaciji za svojo zgodbo izbrali čas zgodovinsko dogajanje, in sicer čas rimskega imperija, čas bizantinskega cesarstva in čas druge svetovne vojne. Zdi se nam, da je to redka in nepoznana tematika, za katero je potrebno predhodno prebrati kakšno zgodovinsko knjigo in je pri pisanju knjige potrebno upoštevati zgodovinska dejstva in zgodovinsko ozadje.

4.1.8 MOTIVI

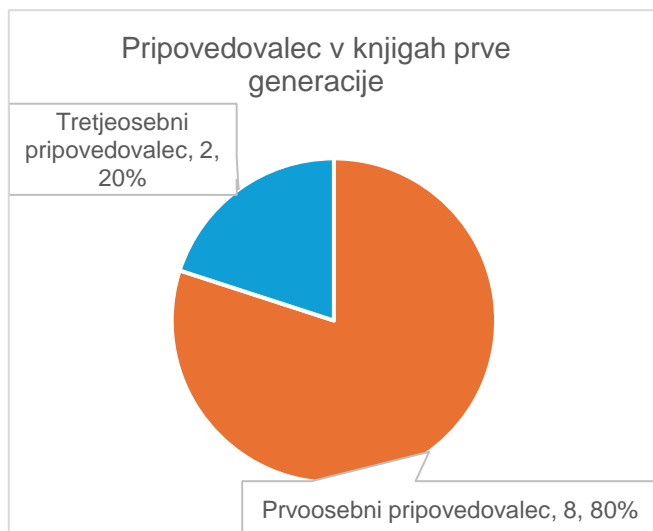
Z motivi lahko prepoznamo vsebinske drobce knjig. Na osnovi motivov lahko ugotovimo temo knjige.

Učenci so v svojih knjigah uporabili različne motive in teme. Najpogostejši motiv obeh generacij je umor in raziskovanje umora, saj se v zgodbah obeh generacij pojavi šestkrat, sledita motiva smrti in iskanja, ki ju mladi navedejo štirikrat, po trikrat so uporabljeni motivi: prijateljstva, raziskovanja, reševanja, zmage in tolpe. Motivi, ki se večkrat pojavijo pri posamezni generaciji so: spreminjanje, napad, ugrabitev, služba in potovanje.

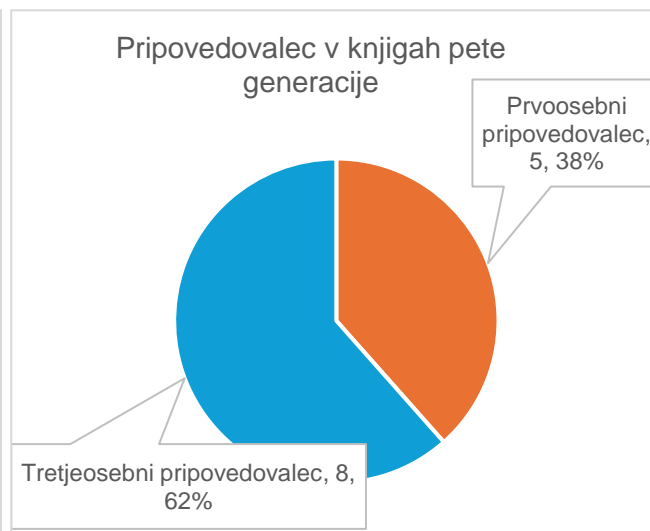

4.1.9 SLOG

Mladi avtorji so izbrali različna tipa pripovedovalcev, in sicer prvoosebno pripovedno perspektivo in tretjeosebno pripovedno perspektivo. Zanimalo nas je, kateri tip pripovedovalca prevladuje v knjigah prve generacije in kateri tip v knjigah pete generacije.

Graf 8: Pripovedovalec v knjigah prve generacije

Graf 9: Pripovedovalec v knjigah pete generacije

Iz Grafov 8 in 9 je razvidno, da je malo več kot polovica (56 %) vseh avtorjev uporabila prvoosebno pripovedno perspektivo. Kar osem učencev (80 %) prve generacije je uporabilo prvoosebno pripovedno perspektivo. Iz pete generacije je prvoosebno pripoved uporabilo pet mladih (38 %). Zanimivo je, da sta imeli v prvi generaciji dve zgodbi (20 %) tretjeosebno pripovedno perspektivo, v peti generaciji pa je imelo kar osem (62 %) zgodb tretjeosebno pripovedno perspektivo. Ta perspektiva je značilnejša za klasične avtorje. Sklepamo lahko, da so učenci pete generacije že bolje seznanjeni s strategijo pisanja, zato so lažje uporabili tretjeosebno pripovedno perspektivo.

4.1.10 SPOROČILO

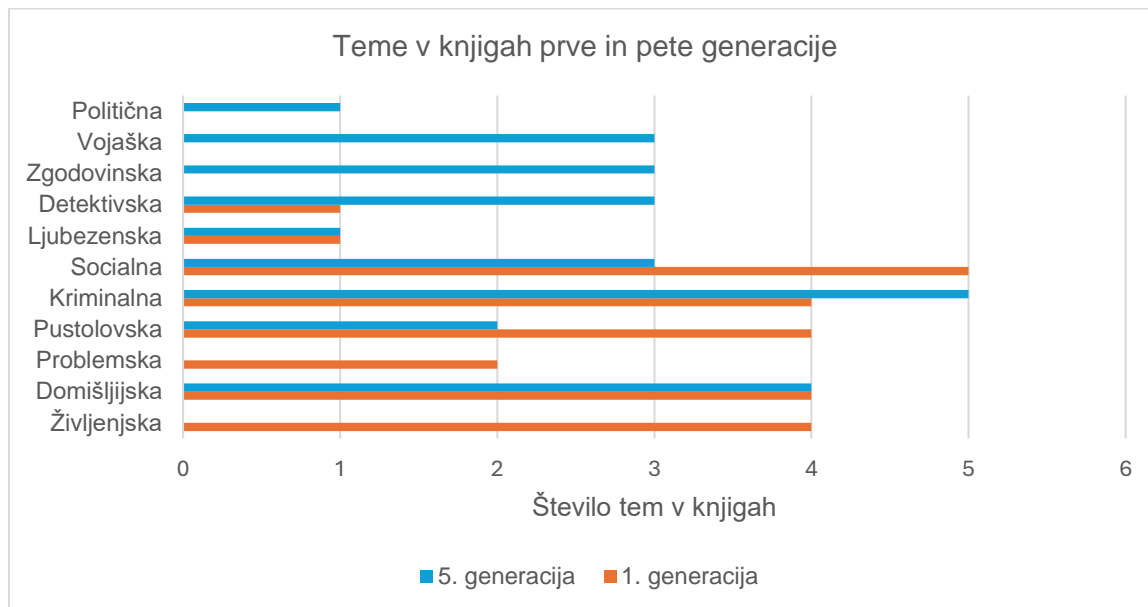
Iz vsake knjige smo izluščili kratko sporočilo. Vsa sporočila smo analizirali in jih primerjali med seboj. Njihova sporočila so v večini pozitivna, saj bralce spodbujajo, da dobro zmaga, poudarjajo moč prijateljstva in družine, potrebnost, da se ohranja mir, ob težkih zgodbah pa pride do izraza krhkost in minljivost življenja, saj je človek v nenehnih nevarnostih lahko tudi žrtev, zato je potrebno biti buden.

V obeh generacijah smo našli dve identični sporočili, ki govorita o zmagi dobrega: **Dobro vedno zmaga!** in o upanju: **Ne obupaj!**

4.1.11 TEMA IN ŽANRI

Tema

Pri vrstah besedil (žanrih) smo izhajali iz splošne kvalifikacije žanrov. Oblikovali smo jih na podlagi teme knjig.

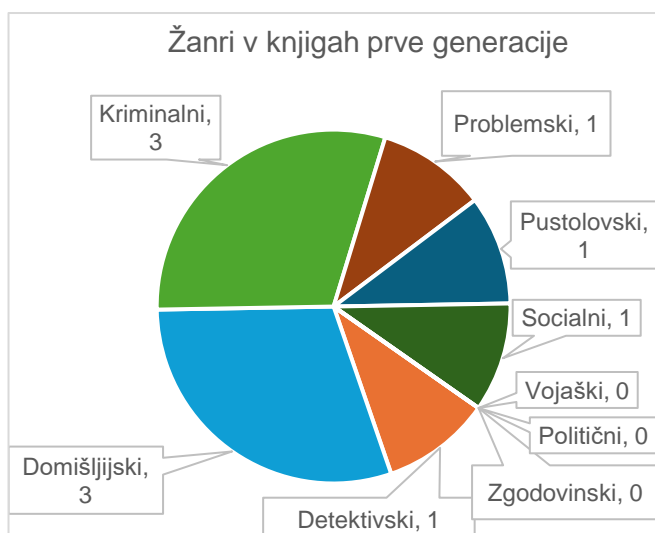

Graf 10: Teme knjig prve in pete generacije

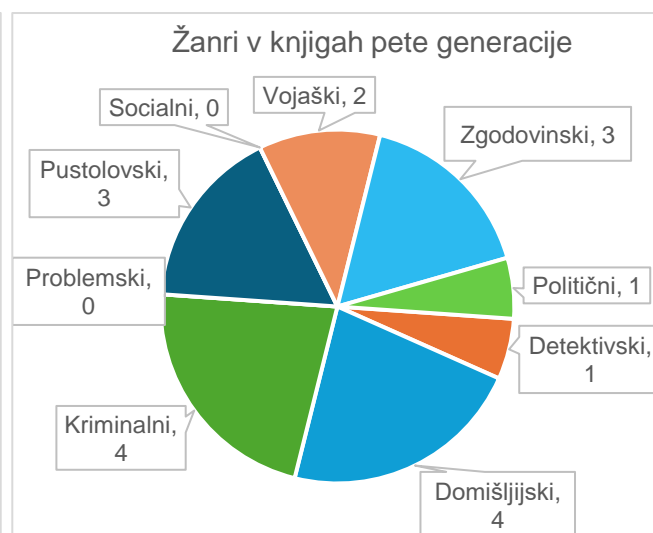
Našli smo enajst tem. Skupne teme obeh generacij so: detektivska, ljubezenska, socialna, kriminalna, pustolovska in domišljajska tema. Najpogostejša tema v prvi generaciji je socialna. Prva generacija je v svoja dela vključila še življenjsko in problemsko temo. V peti generaciji pa je najpogostejša kriminalna tema, zaznamo pa tudi vojaško, zgodovinsko in politično temo.

Žanr

Zanimalo nas je, kateri žanri so skupni v obeh generacijah, kateri prevladujejo v prvi in kateri v peti generaciji.

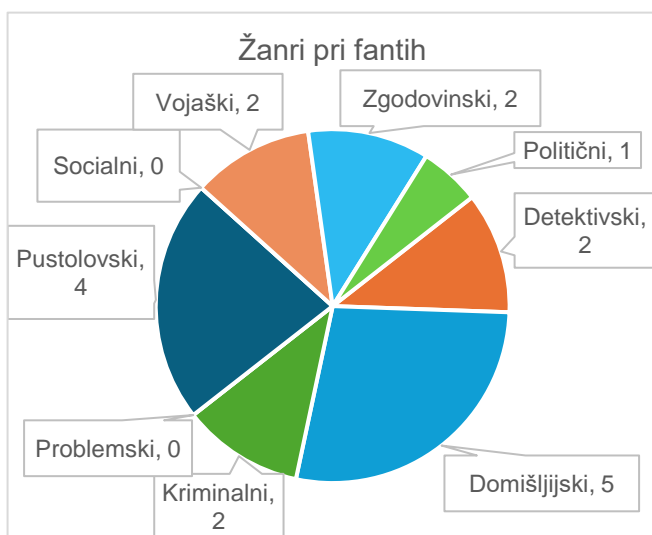
Graf 11: Žanri v knjigah prve generacije

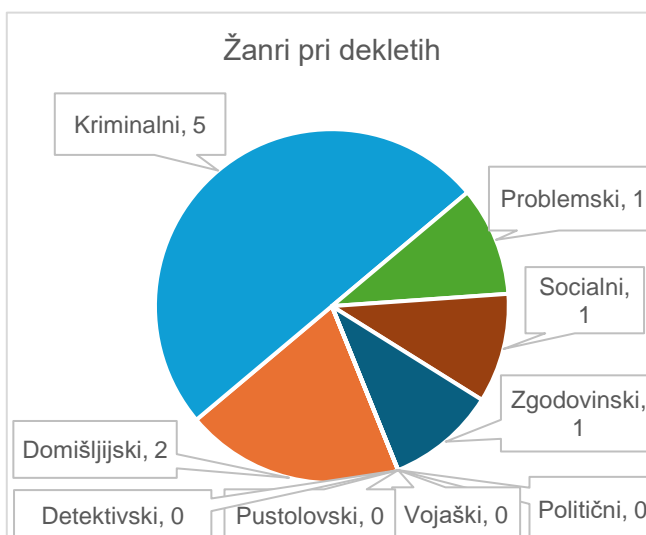
Graf 12: Žanri v knjigah pete generacije

V devetih romanih so bili glavni junaki mladi, zato smo jih lažje uvrstili v mladinski žanr. V obeh generacijah prevladujeta kriminalni in domišljjski roman. V kriminalkah običajno poteka borba med dobrim in zlom in dobro na koncu zmaga kljub zelo težkim situacijam. Pustolovski žanr so napisali trije avtorji pete generacije in en avtor prve generacije. V obeh generacijah se pojavi po en detektivski roman. Nekateri žanri se pojavijo samo v eni generaciji. V prvi se pojavita problemska in socialna zgodba. V peti generaciji pa zgodovinski, vojaški in politični roman.

Zanimalo nas je tudi, po katerih žanrih so posegali mladi pisatelji glede na spol. Oblikovali smo spodnja grafa.

Graf 13: Žanri pri fantih

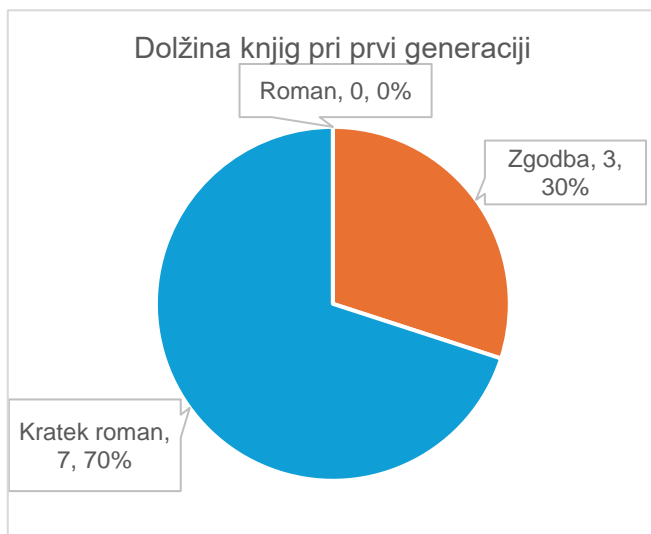
Graf 14: Žanri pri dekletih

Grafa 13 in 14 prikazujeta, da je največ fantov (pet) uporabilo domišljjski žanr. Na drugem mestu je bil pri fantih zastopan pustolovski žanr, in sicer so ga uporabili štirje

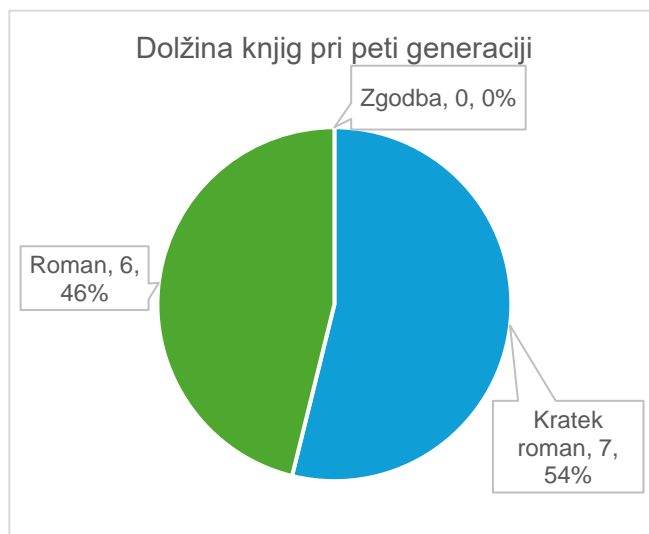
najstniki. Pri dekletih je bil najbolj zastopan kriminalni žanr, in sicer pet najstnic. Presenečeni smo, da je toliko deklet izbralo kriminalni žanr. Sklepali smo, da bodo izbrale bolj socialno tematiko, saj predvidevamo, da se več pogovarjajo o odnosih in se v njih bolje znajdejo.

Analiza dolžine knjig

Zanimalo nas je, ali se mladi pisatelji v obeh generacijah razlikujejo med seboj po dolžini napisanih knjig. Odločili smo se za tri razrede: zgodba, kratek roman in roman. Zgodba obsega do 30 strani (1. razred), kratek roman od 30 do 90 strani (2. razred), roman pa nad 100 strani (3. razred).

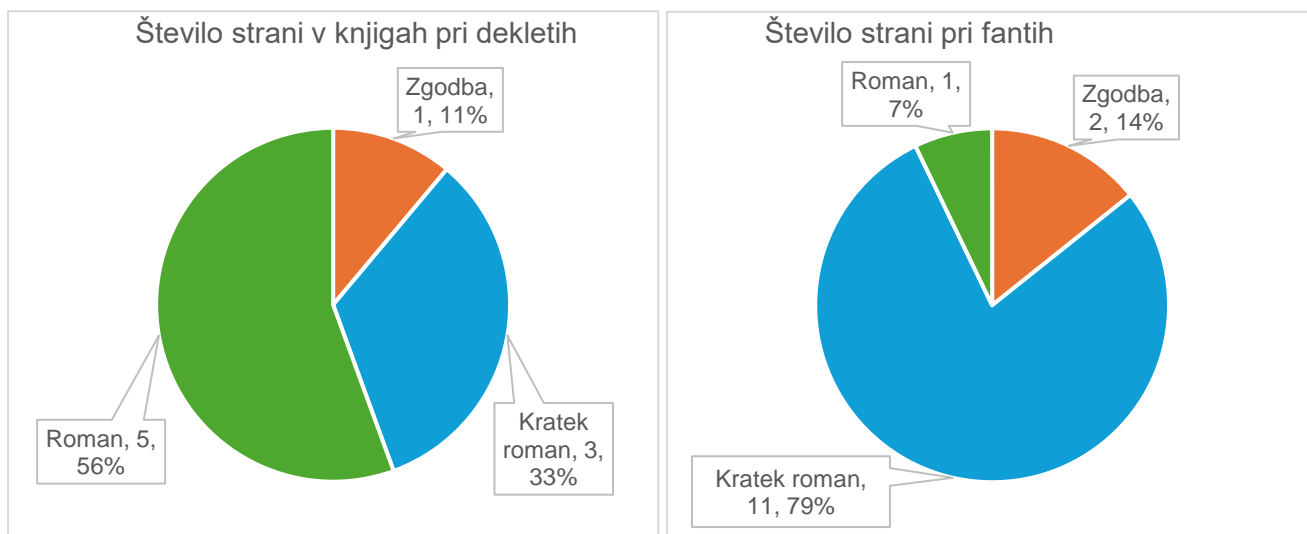
Graf 15: Dolžina knjig pri prvi generaciji

Graf 16: Dolžina knjig pri peti generaciji

Iz Grafov 15 in 16 je razviden napredek v »daljšanju« zgozb. Mladi prve generacije so v treh primerih napisali zgodbe, v sedmih primerih pa kratek roman. Najstniki pete generacije so pisali romane, sedem najstnikov je napisalo kratek roman, štirje pa so napisali pravi roman, saj so njihove pripovedi obsegale sto strani ali več. »Daljšanje« zgozb je razumljivo, saj so mladi pričakovali pisanje knjige in izkušnje štirih predhodnih generacij so bile za njihovo pisanje zelo dragocene. Iz intervjujev smo izvedeli, da so nekateri osmošolci s pisanjem knjige začeli že med poletnimi počitnicami.

Zanimalo nas je, ali so dekleta napisala daljše knjige od fantov.

Graf 17: Število strani v knjigah pri dekletih

Graf 18: Število strani v knjigah pri fantih

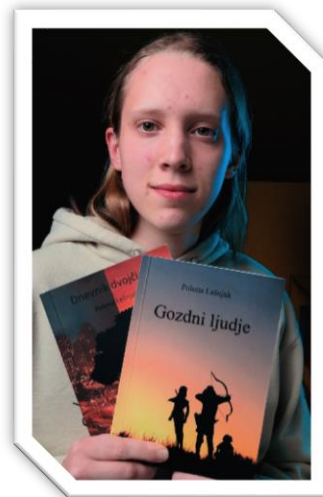
Med napisanimi besedili pri dekletih so najbolj zastopani romani. Ta najdaljša besedila je napisalo pet deklet (55 %). Med napisanimi besedili pri fantih je najbolj zastopan kratek roman. Srednje dolga besedila je napisalo enajst najstnikov (79 %). Ugotovili smo, da je dolžina besedila odvisna od spola pisatelja. Predvidevamo, da je razlog v delavnosti, doslednosti, vztrajnosti in boljši organizaciji časa pri dekletih.

4.2 INTERVJUJI S TREMI NEKDANJIMI PISATELJICAMI

Opravili smo tudi intervjuje s tremi pisateljicami, ki so pisanje knjige doživele kot veliko obogatitev. (Glej Prilogo 2)

Polona Lešnjak

Polona (glej Sliko 5) je že od mladih nog rada pisala stripe in zgodbe, kar se ji je zdela odlična priložnost, da napiše svojo prvo v osmem razredu. Ta izkušnja ji je bila tako všeč, da je v naslednjem letu namesto »dolgočasa med spisi« napisala še eno knjigo. Domači so bili navdušeni ter so jo spodbujali in hvalili, zaradi česar je po koncu devetega razreda dobila idejo za novo knjigo. Zaradi pomankanja časa je knjiga še v nastanku, pravi pa, da ji je pisanje knjig zelo izboljšalo znanje ter domišljijo.

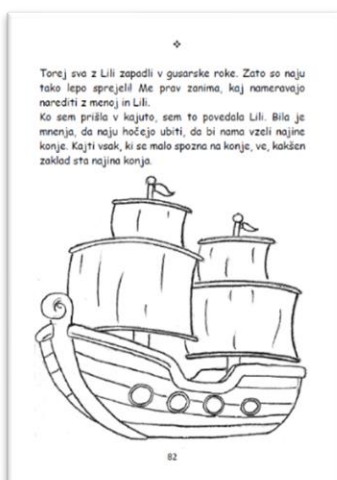
Slika 5: Polona Lešnjak s svojima knjigama, Š. Lešnjak

Zala Trošt

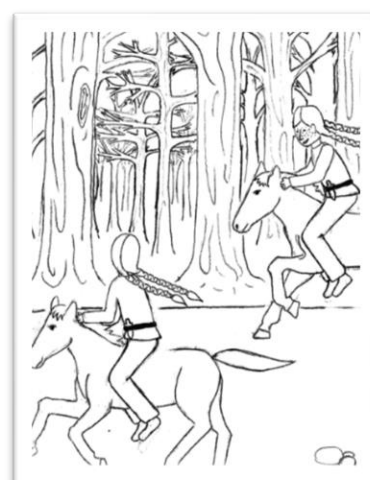
Zali se zdi projekt pisanja knjige (glej Slike 6, 7, in 8) v osmem razredu dober izziv. Vedela je, da mora izbrati takšno temo, ki se je po dvajsetih straneh še ne bo naveličala. Knjiga *Modri kamen* ji je dobro uspela in njeni bližnji so bili navdušeni. Projekt pisanja knjige ji pomaga pri pisanju esejev, spisov in podobnih literarnih odlomkov, ki jih profesorji pogosto ocenjujejo. Razvila je tudi čut za slovnico, saj ugotavlja, da se s tem, ko pišeš, naučiš paziti na vse podrobnosti, ki so lahko za glavnega junaka knjige usodne. Naučiš se razmišljati, si vzeti čas, vztrajati in biti potrpežljiv. Zala je napisala novo knjigo za projektno nalogo v srednji šoli.

Slika 6: Zala s svojo knjigo, A. Trošt

Slika 7: Zalina lastna ilustracija iz knjige Modri kamen

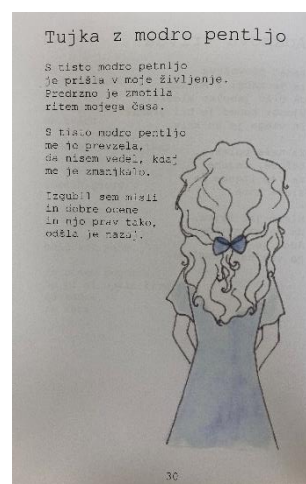
Slika 8: Zalina lastna ilustracija iz knjige Modri kamen

Lina Strajnar

Lina je glede na to, da rada piše, vzela pisanje kot velik izziv in začela pisati že poleti. Pravi, da je pri pisanju spisov končen rezultat odvisen od teme spisa, medtem ko je bila knjiga popolnoma njena zgodba, ki jo je lahko spreminjala kakor koli in kolikor koli je hotela. V devetem razredu je pisala veliko bolj čustvene spise in je pisanje vzela bolj kot sprostitev. Ker pa je pisala tudi pesmi, je v devetem razredu imela tudi bolj nominalen slog. Družina je bila ponosna na njeno knjigo, saj so vedeli, kako zahteven je bil ta projekt. Zdaj ima Lina v mislih že idejo za naslednjo knjigo, problem pa je le v času, ki ji ga zdaj ostane zelo malo. V devetem razredu ji je uspelo v samozaložbi izdati pesniško zbirko *Drobne ptice misli*. (Glej Sliki 9 in 10)

Slika 9: Lina s svojo pesniško zbirko, J. Strajnar

Slika 10: Pesem Tujka z modro pentljo

4.3 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Zanimala nas je tudi splošna izkušnja pisanja knjige. Oblikovali smo anketni vprašalnik in ga poslali vsem mladim, ki so v času osnovnošolskega šolanja na naši šoli napisali knjigo. Od 66 učencev, ki so napisali svojo knjigo, smo dobili 47 veljavnih anket, kar znaša 71 % anketirancev. Analiza je pokazala:

- Ideja za knjigo

38 najstnikov je imelo svojo lastno idejo, 16 najstnikov je dobilo navdih za knjigo pri drugi knjigi, 13 pa pri prijateljih. Trije najstniki so napisali, da so idejo dobili s pomočjo družinskih članov, po en najstnik pa iz zgodovinskih dogodkov, pri gledanju televizijske nadaljevanke, na počitnicah ali ob igranju namiznih iger.

- Pomoč pri pisanju

20 najstnikov je menilo, da jim je pri pisanju najbolj pomagala njihova mentorica, tri najstim učencev, so pomagali njihovi sošolci, šestim učencem pa so pomagali člani njihove družine. Opazili smo, da so si sošolci med pisanjem precej pomagali in bili hvaležni drug drugemu za pomoč. Nekateri najstniki pete generacije so to omenili tudi v zahvali v svoji knjigi.

- Pripovedna perspektiva

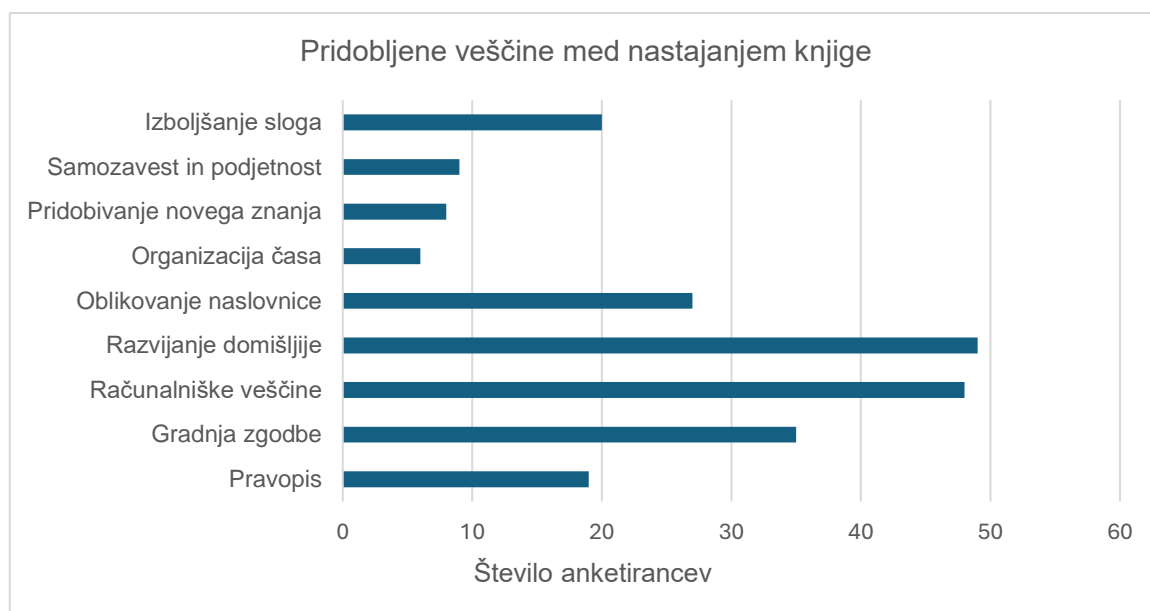
Prvoosebna pripovedovalca je izbralo šestindvajset mladih, tretjeosebna pa enaindvajset.

- Žanr

Največ najstnikov je za svoje pisanje uporabilo žanrsko oznako pustolovski roman. Pisali so tudi kriminalne in detektivske romane. Zanimivo je, da so anketirani učenci za pisanje največkrat izbrali pustolovski žanr, medtem ko so pisatelji prve in pete generacije največ pisali kriminalke.

- Pridobljene veščine

Spodnji graf prikazuje, katere veščine so mladi ustvarjalci pridobili med nastajanjem knjige.

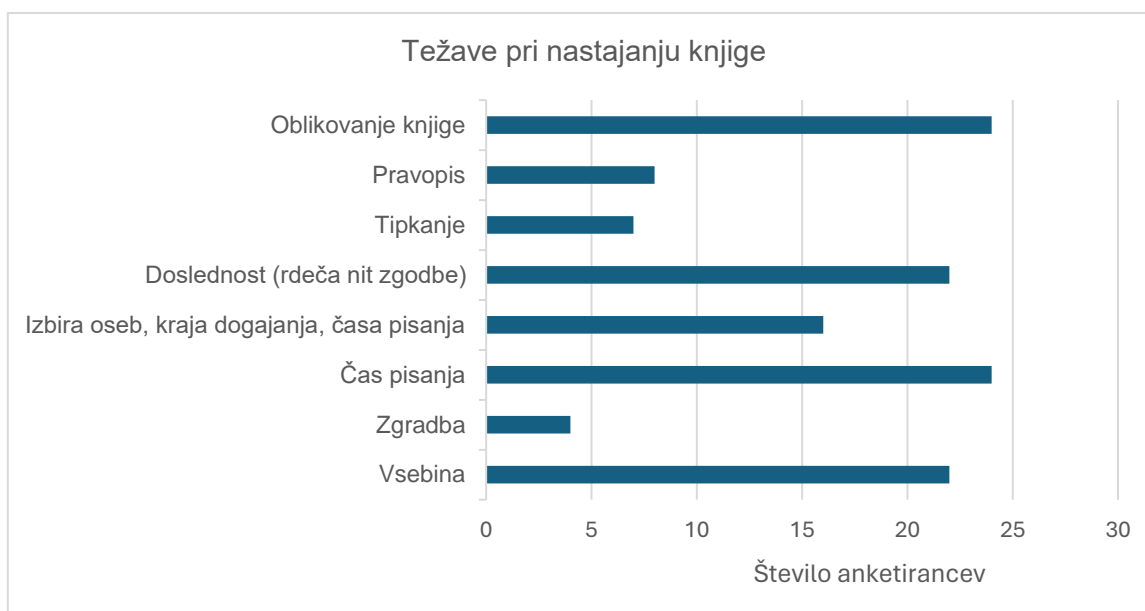
Graf 19: Pridobljene veščine anketirancev

Najpogostejši odgovor najstnikov je bil, da so razvili domišljijo, računalniške veščine in gradnjo zgodbe.

Intervjuvanke tudi menijo, da so se veliko naučile s področja pravopisa in zgradbe besedila. Zelo koristno se jim je zdelo, da je njihova mentorica sproti popravljala zapise in so se tako lahko učile iz lastnih napak.

- Težave, s katerimi so se anketiranci soočili med nastajanjem knjige

Najpogostejši odgovori anketiranih najstnikov so bili, da so imeli največ težav pri pisanju svojih zgodb s časom pisanja, oblikovanjem strani, z doslednostjo, vsebino in »rdečo nitjo«. Med drugo so navedli, da so imeli težavo pri realnih podatkih, kako le-te pravilno vključiti v zgodbo. Mladostniki so izpostavili, da imajo premalo računalniškega znanja za dobro oblikovanje knjige, zato predlagamo, da se te veščine usvojijo že prej. Intervjuvanke se strinjajo, da če bi še enkrat pisale, bi nadgradile slog pisanja in odpravile nekatere vsebinske napake, ki jih poznajo sedaj.

Graf 20: Težave pri nastajanju knjige med anketiranci

- Nasveti za bodoče pisatelje

Če bi avtorji sedaj napisali svojo knjigo, bi svoje zgodbe podaljšali, prej bi začeli s pisanjem in bi si pisanje boljše organizirali. Prav tako sedanjim pisateljem svetujejo, da naj dobro premislijo o vsebini, naj se potrudijo za izvirnost in se čim prej lotijo pisanja. Sproti naj popravljajo pravopis. Uporabljajo naj pestro besedišče in pravočasno začnejo s tipkanjem. Med pisanjem naj ne obupajo in naj vztrajajo do konca. Zdi se nam pomembno, da mlajšim generacijam predstavimo projekt pisanja knjige in jih na to miselno pripravimo.

- Zadovoljstvo ob končanem projektu

Več kot 83 % je odgovorilo, da jim je bil projekt *Mladi pisatelj* všeč in da so zadovoljni, da so pripeljali svoj projekt do konca. Nastale so nove knjige.

5. RAZPRAVA

5.1 PODOBNOSTI IN RAZLIKE KNJIŽNIH DEL MED GENERACIJAMA

Iz zgornjih rezultatov smo povzeli naslednje podobnosti in razlike.

Tabela 27: Podobnosti in razlike knjižnih del med generacijama

	Podobnost	Razlika
Dolžina	/	Večina najstnikov prve generacije je napisala knjige, dolge do 49 strani. Najstniki pete generacije imajo knjige dolge od 50 naprej.
Ilustrator	Po dve zgodbi na generacijo.	Različne tehnike ilustracij in različni ilustratorji.
Spremna beseda	/	Samo dve zgodbi pete generacije.
Kazalo	/	Pri prvi generaciji ga ima šest zgodb. Pri peti vse.
Ime glavne osebe	Neslovensko ime za glavno osebo.	
Kraj dogajanja	Tujina.	
Čas dogajanja	Sodobnost.	
Motivi	Umor, prijateljstvo, smrt, reševanje, raziskovanje, iskanje, zmaga, tolpa.	Prva generacija: spreminjanje Peta generacija: služba, napad potovanje, ugrabitev.
Slog: Pripovedovalec	/	Prva generacija: prvoosebni. Peta generacija: tretjeosebni.
Sporočilo	Dobro vedno zmaga! Ne obupaj!	Veliko raznolikih sporočil.
Tema	Kriminalna, socialna, pustolovska, domišljjska, ljubezenska, detektivska.	Prva generacija: problemska, življenjska Peta generacija: zgodovinska, vojaška, politična.
Žanr:	Domišljjski, detektivski, kriminalni, pustolovski.	Prva generacija: socialni, problemski. Peta generacija: zgodovinski, vojaški in politični.

Po opravljeni analizi smo opazili, da je peta generacija pisala že daljše pripovedi ter v večini uporabila tretjeosebne pripovedovalca. Ugotovili smo, da najstniki s pisanjem knjig pridobijo veliko veščin. Pri tem so jim v veliko pomoč tudi nasveti sošolcev. Zavedamo se, da je bila prva generacija pri tem projektu »poskusni zajček« in da so nam omogočili, da lahko sedaj tudi mi napredujemo pri pisanju. Prav tako je pri tem projektu

zelo pomembna vloga mentorice. Upamo, da bo projekt *Mladi pisatelj* spodbudil koga izmed nas, da bo postal pravi pisatelj.

5.2 POTRDITEV HIPOTEZ

Zastavili smo si naslednja raziskovalna vprašanja in hipoteze:

a) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Ali je osmošolcem prve generacije pri projektu *Mladi pisatelj* uspelo napisati knjigo v enem šolskem letu?**

1. HIPOTEZA: Vsi osmošolci prve generacije so napisali svojo prvo knjigo v osmem razredu.

UGOTOVITEV: V prvo generacijo osmošolcev je bilo vključenih deset otrok. Vsak od njih je napisal svojo knjigo. Naša hipoteza je s tem **POTRJENA**.

b) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Katere so podobnosti in razlike glede pisanja knjig osmošolcev prve in pete generacije pri projektu *Mladi pisatelj*?**

2. HIPOTEZA: Pri fantih prve in pete generacije prevladuje pustolovski žanr, pri dekletih prve in pete generacije pa prevladuje socialni žanr.

UGOTOVITEV: Glede na Grafa 13 in 14 ugotavljamo, da pri fantih prevladuje domišljjski žanr, pri dekletih pa kriminalni žanr. Hipoteza je s tem **OVRŽENA**.

3. HIPOTEZA: V več kot polovici zgodb osmošolcev v obeh generacijah ima glavna oseba slovensko ime in se zgodba odvija v Sloveniji.

UGOTOVITEV: Glede na Grafe 2, 3, 4 in 5 ugotavljamo, da v več kot polovici zgodb osmošolcev (65 %) nastopajo osebe, ki nimajo slovenskega imena, in zgodba se odvija na tujem (58 %). Hipoteza je s tem **OVRŽENA**.

4. HIPOTEZA: Najdaljše knjige pri obeh generacijah pri projektu *Mladi pisatelj* so napisala dekleta.

UGOTOVITEV: Grafa 17 in 18 prikazujeta, da je največ fantov (79 %) napisalo srednje dolga besedila, največ deklet (55 %) pa je napisalo najdaljša besedila. S tem je hipoteza **POTRJENA**.

c) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **Katere veščine so anketirani učenci pridobili s pisanjem knjige?**

5. HIPOTEZA: Anketirani učenci so pri pisanju najbolj razvili domišljijo in pravopis.

UGOTOVITEV: Na podlagi Grafa 19 smo ugotovili, da je bil najpogostejši odgovor, da so razvili domišljijo, računalniške veščine in gradnjo zgodbe. Hipoteza je s tem **DELNO POTRJENA**.

č) RAZISKOVALNO VPRAŠANJE: **S katerimi težavami so se soočili med pisanjem knjige anketirani učenci?**

6. HIPOTEZA: Anketirani učenci so imeli največ težav z organizacijo časa in rdečo nitjo zgodbe.

UGOTOVITEV: Na podlagi Grafa 20 je razvidno, da so največ težav imeli s časom pisanja, oblikovanjem knjige, šele nato z vsebino ter rdečo nitjo pri pisanju zgodbe. Hipoteza je s tem **DELNO POTRJENA**.

5.3 TEŽAVE PRI RAZISKOVANJU

Pri raziskovanju smo naleteli na naslednje težave:

- Z literarno teorijo: definirati, kaj je to motiv, tema, žanr, snov ter jih določiti v posameznih knjigah.
- Natančno branje in analiza knjig.
- Pomanjkanje računalniškega znanja.
- Uskladitev časa za raziskovanje s šolskim urnikom.
- Razbiranje podatkov iz ankete.

5.4 NADALJNJE RAZISKOVANJE

Možnosti za nadaljnje raziskovanje so:

- Ugotoviti, ali je kakšna povezava med žanrom knjig, ki jih najstniki berejo z žanrom knjige, ki so jo napisali. O tem bi izvedli anketo.
- Spodbujanje branja in organizacija literarnih srečanj s pisatelji.
- Čez nekaj let ponovimo primerjavo med dvema drugima generacijama.
- Analizirati glavno osebo v zgodbi.

6. ZAKLJUČEK

V osmem razredu učenci naše šole napišemo svojo prvo knjigo. S tem se naučimo izražati svoja čustva, mnenje, misli in razvijamo domišljijo.

Vsak najstnik na naši šoli napiše svojo izvirno knjigo. Tudi če dva najstnika izbereta enako temo ali zaplet, bosta vsak svojo knjigo napisala drugače. Vanjo bosta vključila svoja razmišljanja, dogodke iz svojega življenja ...

Ker so naše knjige unikat, smo nanje v večini ponosni. Najbolj ponosni pa smo, ko jo natisnjene prejmemo in izročimo našim staršem, oni pa jo vzamejo v roke, se zleknejo na kavč in jo z užitkom preberejo.

Naj nas spremlja še misel naše pisateljice pete generacije, ki je v devetem razredu postala pesnica.

MISEL

Kot ptica,
ki poleti čez nebo,
se misel utrne.

Kdo ve, kdaj se vrne?

Če je ne prelijem,
ne obstane.
Mogoče izgubi sled?

Za njo ostanejo le rane
neizrečenih besed.

7. LITERATURA

Rafe Esquith (2007): Like Your Hair's on Fire, Penguin Books.

Mileva Milena Blažić (2003): Kreativno pisanje: vaje za razvijanje sposobnosti kreativnega pisanja. Spletni vir:

<https://www.dlib.si/results/?query=%27keywords=Bla%C5%BEi%C4%8D,%20Milena:%20Kreativno%20pisanje%27&pageSize=25> Pridobljeno: 16. 2. 2024

8. PRILOGA

8.1 INTERVJU S PETROM SVETINO

Kdaj ste se začeli ukvarjati s pisanjem?

V osnovni šoli sem prevajal. Takrat smo živeli v jugoslovanski državi in je bila srbohrvaščina, ki so jo govorili po večjem delu takratne države, skoraj naš drugi jezik. Zato sem iz srbohrvaščine prevajal zgodbe Marka Twaina pa detektivke o Sherlocku Holmesu. To je bila priprava na pisanje, mislim. Med študijem sem si včasih zapiske za izpit delal kot dolge pesmi, ker se mi je zdelo, da si bom kakšne reči, če bodo zrimane, lažje zapomnil. No, ne vem ravno, če sem si jih res. Sem pa pisal. Potem sem nekoč napisal nekaj pesmi za otroke pa pravljico ... In sem poslal to enemu in še enemu uredniku. Ko so začeli objavljati pesmi in pravljice v revijah in kasneje v kakšni slikanici, sem bil pa tam, se nisem mogel in znal več ustavit 😊.

Kaj je razlog, da pišete in kaj vam pomeni pisanje?

Ko začneš pisati, te to potegne. Taka je moja izkušnja. Srečam kakega zanimivega človeka, opazim kako drobnarijo, ki se mi pokaže iz nenavadne perspektive ... Potem to zori v glavi. Če dozori, si najdem čas, ko me nič drugega ne priganja, se usedem pa napišem. Po navadi sem med pisanjem tako zbran, da šele po kaki uri, dveh, opazim, da me zebe, da sem žejen, da ... Pa zelo utrujen sem. In neskončno srečen, ko končam. Tako, da pravzaprav ne vem čisto natančno, zakaj pišem, mislim si, da je to nekakšna potreba, zdi se ti, da bi bilo dobro nekaj povedati. Če te potrebe ne bo več, bom nehal.

Koliko del ste že napisali?

Prva knjiga, taka čisto drobna slikanica, je bila objavljena 1999, od takrat je že petindvajset let in vsako leto je izšla kaka knjiga, kdaj tudi dve ali tri.

Na katero vaše delo ste najbolj ponosni?

Ponosen sem po navadi na to, da mi je uspelo kaj napisati, se pravi začeti, vztrajati in končati. To se mi zdi uspeh. Zelo zelo rad imam pa knjigo kratkih zgodb Modrost nilskih konjev.

Kaj menite o tem, da imamo v naši šoli projekt pisanja knjige v osmem razredu?

To, da imate ta projekt, se mi zdi dobro. Pisanje zgodbe na dveh straneh nikakor ni enako pisanju zgodbe na petdesetih straneh. Tu je treba veliko več načrta in vztrajanja. Ko se ti ne ljubi več, moraš kar še pisati in pisanje pripeljati tudi do konca. Jezik razvijaš, domišljijo pa še vztrajnost.

Približno koliko časa traja, da napišete eno zgodbo?

To je zelo zelo različno. Včasih eno leto premišlujem o njej in jo potem napišem v eni uri. Včasih se mi ena zgodba pretaka v drugo, da jih komaj dohajam. To je res zelo različno.

Kaj vas pri pisanju najbolj veseli?

Najbolj me veseli, ko končam 😊. Takrat si oddahnem in spočijem. Po navadi tudi ne morem prav dosti pregledovati za seboj (no, enkrat počasi že še preberem), ker nisem več sposoben spraviti tiste moči in zbranosti, da bi se pri popravljanju še enkrat vživel v zgodbo. Zato sem vesel, ko končam.

Raje pišete pesmi ali zgodbe?

Zadnje čase se porajajo samo zgodbe. So pa časi, ko nastajajo pesmi. To se izmenjuje kot valovi. Oboje imam rad.

Ste tudi oče. Kako to vpliva na vaše pisanje?

Hm, kdaj pa kdaj toliko, da kakšen literarni lik dobi ime enega od otrok. Ampak to je zelo redko, sploh zdaj, ko sta oba že v bistvu odrasla. Sicer pa, mislim, ni vplivalo kaj dosti. Za otroke sem začel pisati, preden sta se rodila, pripovedovati jima pravljic ob večerih nikdar nisem smel, zmeraj sem lahko samo bral, kar sta si sama izbrala 😊. Mislim, da tale moja literatura nastaja precej mimo družinskega življenja. No, čisto mimo ne: ko gremo kdaj skupaj na kako potovanje, prinesem s seboj ljudi, zgodbe, kakšne podobe, ki sem jih opazil — ni pa nikakor nujno, da je to povezano s sinom, hčerko ali ženo.

Kaj bi svetovali mladim pisateljem?

Najprej bi svetoval, da pišete, da veliko pišete, ampak da se vam ne mudi zelo z objavami. Obenem se mi zdi potrebno, zelo veliko brati in opazovati, kako kdo od

pisateljev, pisateljic kaj pove, na kakšen način s pripovedovanjem doseže določen učinek na tistega, ki bere. Tekst, ko ga napišete, pustite par tednov čisto pri miru in ga potem ponovno preberite pa pomečite ven čisto vse, kar se vam v tekstu ne zdi bistveno. Zelo pomaga tudi, če vašo pesem ali zgodbo prebere nekdo drug na glas, ker potem se vidi, kam bi on postavil poudarke. Ti so kdaj popolnoma drugi, kot si misli avtor.

Ali mislite, da so pisatelji izbranci, ali lahko vsak navaden smrtnik napiše knjigo?

Mislím, da lahko čisto vsakdo napiše knjigo. Če si se pripravljen naučiti nekaj tehnik pisanja, če veš, kako se zgradi zgodba, kako morajo biti zgrajeni literarni liki, potem knjigo zagotovo lahko napišeš. Drugo pa je, če ima ta, ki to počne, še kakšen poseben dar, recimo opazovanja ali vživljanja v druge ali se je sposoben igrati z jezikom. Ta lahko napiše potem še boljšo knjigo. Če se je kdo pripravljen učiti, veliko brati, premišljevati in raziskovati z jezikom, kako se lahko kaj pove, in če je obenem vztrajen in ima še nekaj daru za pisanje, ta pa lahko najbrž postane dober pisatelj ali pisateljica.

Kaj je za vas res dobra knjiga?

Dobra knjiga mora biti napisana tako, da so jezik, zgodba in literarni liki v dobrem ravnovesju, da so prepričljivi. In presenetiti mora, s čim mora presenetiti, če hočeš, da bo zbudila bralcu pozornost. Malo humorja ne škodi. Človečnost je pa knjigi potrebna kot voda živim bitjem.

8.2 OSEBNA IZKUŠNJA PISANJA KNJIGE POLONE LEŠNJAK, ZALE TROŠT IN LINE STRAJNAR

Kako si se soočila z dejstvom, da moraš v osmem razredu napisati knjigo, ki je bil celoletni projekt?

P: Že v otroštvu sem rada pisala kratke zgodbe in stripe, pisanje knjige v osmem razredu pa se mi je zdela odlična priložnost, da ustvarim še kaj bolj obsežnega. Tako sem na polovici sedmega razreda dobila idejo za Larin dnevnik, ki sem ga začela pisati že med poletnimi počitnicami. Ker sem s pisanjem končala približno oktobra, sem izbrala namesto dolgočassenja med spisi, da napišem še eno knjigo.

Z: To se mi je zdel zelo dober izziv, saj sem si poleg tega, da je bilo to obvezno, želela dokazati tudi, da imam dovolj domišljije in znanja, da lahko napišem knjigo.

L: Glede na to, da rada pišem, sem to vzela kot velik izziv in začela pisati že predčasno – poleti.

V sedmem razredu si pisala spise o različnih temah, osmi razred si pa posvetila pisanju zgolj ene zgodbe, ki si jo morala napisati na približno petdesetih straneh. Kakšna je razlika med pisanjem spisov in pisanjem ene same zgodbe?

P: Ko moraš napisati knjigo, potrebuješ veliko bolj kompleksno zgodbo v primerjavi s spisi, večji zaplet in veliko več detajlov. To lahko nekaterim predstavlja problem, jaz pa sem se končno sprostila in napisala to, kar želim. Pri pisanju spisov mi je pogosto zmanjkovalo časa za vse ideje, ki sem jih želela vključiti notri.

Z: Pri pisanju spisov je bil končni rezultat (spis) odvisen od teme spisa in dne, katerega sem pisala spis, medtem ko je bila knjiga popolnoma moja zgodba, ki sem jo lahko spreminjala kakorkoli in kolikorkoli sem hotela. Pri pisanju knjige sem si morala že v začetku izbrati temo, o kateri sem menila, da bom lahko napisala več kot samo nekaj strani. Na drugi strani pa sem lahko pri knjigi dodajala podrobnosti, dogodke, osebe ... tudi kasneje, medtem ko sem se morala pri spisu bolj natančno orientirati glede tega, koliko in kaj bom napisala, saj se kasneje tega ni dalo tako lahko popraviti kot pri knjigi, ki je bila pisana na računalnik.

L: Spise pišeš veliko lažje, zgodbo in junaka zastaviš po svojem trenutnem počutju, medtem ko moraš biti pri knjigi zelo zbran, da obdržiš pravo rdečo nit in junakovo osebnost.

Kako si pisala spise v devetem razredu? Kakšen je bil prehod nazaj na spise?

P: Iskreno bi veliko raje pisala naprej drugi del Gozdnih ljudi, ampak ker to seveda ni bilo mogoče, sem ob vsakem spisu spontano dobila idejo, kako bi lahko iz te kratke zgodbe napisala knjigo.

Z: S prehodom nazaj na spise nisem imela težav, se mi pa zdi, da je pisanje knjige pozitivno vplivalo na nadaljnje pisanje, saj sem se ob pisanju knjige naučila lepše povezovati povedi, lažje sem precenila, kaj je primerno za v spis in kaj ne, poznalo pa se je tudi pri slovnici – po napisani knjigi sem imela več občutka za pravilno uporabo ločil itd.

L: V devetem razredu sem spise pisala veliko bolj čustveno, nekakšne črtice, hitri izbiri trenutnega stanja. Medtem ko sem knjigo vzela kot projekt, sem spise v devetem razredu vzela bolj kot sprostitev. Ker sem pisala veliko pesmi, sem v devetem razredu imela tudi bolj nominalen slog.

Ali se ti zdi pisanje knjige koristno za znanje slovenščine v osnovni šoli?

P: Seveda. Iz moje izkušnje bi lahko povzela, da se pri pisanju naučiš veliko iz področja pravopisa in zgradbe besedila. Zelo koristno je bilo da je učiteljica Mihaela sproti popravljala knjigo in s tem si se lahko učil iz svojih napak.

Z: Glede na to, da pisanje knjige ni bil nadomestek učenja slovenščine (pouk smo še vedno imeli normalen), se mi zdi koristno, saj le s tem odkriješ veličino slovenskega jezika. S tem začneš tudi bolj ceniti avtorje, saj opaziš, da pisanje knjige vzame kar nekaj časa in volje.

L: Pisanje knjige se mi je zdelo koristno, ne samo za osnovnošolce, ampak tudi za kasneje. Pomaga tako pri tipkanju, pri oblikovanju, znanju Worda in discipliniranosti, kot tudi pri kasnejšem pisanju spisov. Postaneš veliko bolj suveren.

Kako je pisanje knjige vplivalo na tvoje znanje slovenščine v srednji šoli?

P: Predvsem mi je pomagalo pri pisanju esejev, saj sem že imela izoblikovan svoj slog in povezovanje teme med odstavki mi ni bil več problem.

Z: Pomaga mi predvsem pri pisanju esejev, spisov in podobnih literarnih odlomkov, ki jih profesorji pogosto ocenjujejo, pa naj je to del domače naloge ali pa esej kot test. S

pisanjem knjige sem razvila tudi čut za slovnico, kar mi pogosto prinese dodatne točke pri kakšnih nalogah.

L: Mislim, da je na moje znanji slovenščine vplivalo najbolj v obliki slovnice in pravopisa, saj knjiga zahteva veliko vaje :)

Se je tvoja domišljija med pisanjem knjige bolj razvila? Razloži.

P: Menim da me je pisanje prisililo razviti domišljijo, ker sem morala in želela ustvariti svoj svet in čisto novo zgodbo.

Z: S pisanjem knjige sem ugotovila, da se ideje, ki sem jih imela v glavi, da povezovati. V svoji knjigi sem namreč združila več idej za knjige, ki sem jih hotela napisati, a se mi ni zdelo, da je tema dovolj obsežna za roman. Tako sem vse te ideje s pomočjo domišljije povezala in združila v eno celoto. S tem sem si v glavi ustvarjala vedno obširnejšo sliko o tem, kaj vse se da z domišljijo narediti.

L: Vsekakor, saj sem se morala spomniti stvari, ki bi zanimale mene in bi bile obetavne za bralca.

Kako si se počutila, ko si zaključila s pisanjem knjige?

P: Na knjigo sem bila ponosna in sem komaj čakala da jo dobim v roke.

Z: Ko sem zaključila s pisanjem knjige, sem bila nase res ponosna. Še boljši občutek pa je bil, ko sem knjigo končno prejela v svoje roke v fizični obliki. Ko sem jo zagledala, sem šele razumela, koliko časa in truda sem vložila v to in kako prav je bilo, da sem se tako potrudila za pisanje, saj je bila ta knjiga nekakšen odraz mene, moje notranjosti in dojemanja sveta okoli sebe.

L: Zelo dobro. Ponosna sem na svoje delo in vložen trud.

Si svojo knjigo z veseljem pokazala svoji družini? Kako so jo sprejeli domači in prijatelji?

P: Moji domači so delo zelo spodbujali, jo tudi z veseljem prebrali in jo pohvalili.

Z: Ja, na knjigo sem bila res ponosna. Najprej sta jo prebrala stara starša, nato mama in oče, kasneje si je od babice knjigo izposodil še bratranec ... Nad knjigo so bili navdušeni, predvsem se jim je zdelo nedoumljivo, kako lahko jaz (kot otrok) s svojo domišljijo napišem tako kompleksno zgodbo, ki ima smisel.

L: Družina je bila ponosna name, saj so vedeli, kako težak je bil projekt.

Si po projektu napisala še kakšno knjigo?

P: Po koncu devetega razreda, sem dobila idejo za novo knjigo, ampak sem v srednji šoli naletela na problem, da imam premalo časa za pisanje. Knjiga je še vedno v nastanku in upam da mi jo uspe kmalu dokončati.

Z: Prav letos sem začela pisati še eno knjigo, saj imamo v srednji šoli predmet projektne naloge. Ker sem enkrat knjigo že napisala, se mi je zdela to ena izmed najbolj optimalnih in zanimivih možnosti.

L: Ne, sem pa želela in imam še vedno v mislih.

Ali spodbujaš, da mladi pišejo knjige in razvijajo svojo domišljijo? Zakaj?

P: Pisanje knjig od mladih zahteva, da pišejo slovnično, kar jim oziroma nam, koristi tudi v prihodnosti. Menim pa, da zmerno razvita domišljija še nikomur ni škodila.

Z: Mlade res spodbujam, da razvijajo svojo domišljijo, saj jim to lahko pomaga pri kasnejšem življenju, pa naj bodo igralci, arhitekti, morda bodo le pazili na majhne otroke in si bodo morali izmisliti zgodbo za lahko noč ... Morda ima kdo občutek, da s tem, ko napišeš knjigo, le napišeš nekaj, kar ti v tistem trenutku pride na pamet, v resnici pa to pomeni veliko več. S tem ko napišeš knjigo, se naučiš paziti na vse podrobnosti, ki so lahko za glavnega junaka v knjigi usodne, naučiš se razmišljati, si vzeti čas zase, ki ga v življenju pogosto nimamo, naučiš se vztrajati pri eni stvari, naučiš se biti potrpežljiv s samim seboj, odkrivaš druge svetove, ki ti jih 'pravi' svet ne more dati in živijo le v tebi.

L: To spodbujam, saj se iz tega naučiš tako tehničnih zadev in organiziranosti, kot tudi spodbujanje domišljije. Vem pa tudi, da je tistim, ki že v osnovi ne marajo pisati, to težka izkušnja.

Če bi knjigo napisala še enkrat, kaj bi v njej spremenila?

P: Ko sem delo napisala v osmem razredu, se mi je delo zdelo popolno, a sem skozi leta nabrala več izkušenj in znanja, ki je spremenil pogled na zgodbo in osebe. Če bi delo napisala še enkrat, bi nadgradila slog pisanja in odpravila nekatere vsebinske napake, ki se jih takrat še nisem zavedala.

Z: Pisavo. 😊

L: Zgodbo.